

TÜRKİYE İŞ KURUMU

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

ÇANAKKALE İLİ

2022 YILI SONUÇ RAPORU

2022 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

ÇANAKKALE İLİ 2022 YILI SONUÇ RAPORU

Hazırlayan:

HANDAN ERSÖZ

İş ve Meslek Danışmanı

ÖNSÖZ

Çanakkale tarihiyle, coğrafyasıyla, hoşgörülü insanlarıyla tarihin her döneminde önemini korumuş ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Çanakkale doğal güzellikleri, konumu, eğitim olanakları, ticari ve turistik potansiyeli ile her geçen gün ön plana çıkmaktadır. Şehirde hızlı bir yapılaşma ve göçe bağlı nüfus artışı olmaktadır. Çanakkale Boğazı üzerine tamamlanmış olan 1915 Çanakkale Köprüsü ilimizi bir cazibe merkezi haline dönüştürmüştür. Anadolu şehirlerinden vatandaşlarımızın ve öğrencilerimizin Çanakkale Savaşlarının geçtiği bölgeleri milli bir bilinç ile her geçen gün daha çok ziyarete gelmeleri, yaz döneminde ilimizin doğal güzelliklerini ziyarete gelen turist sayısının artması, ayrıca transit yolcular için ulaşım da kilit bir nokta olmasından dolayı sosyal, ticari ve ekonomik hayat ilimizde canlanmaktadır. İşgücü piyasası da bu duruma uygun olarak gelişmekte, var olan iş alanları canlanmakta ve gelişmekte ayrıca yeni iş alanları oluşmaktadır. Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir. Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların mevcut istihdam ve ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir. Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl

Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Mehmet Uğur YAVUZ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	ii
TABLolar LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vi
KISALTMALAR	vii
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER	5
1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ	5
1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ.....	6
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI	7
1.3.1. Açık İş İlanları.....	7
1.3.2. İşe Yerleştirmeler.....	8
1.3.3. Kayıtlı İşsiz	10
1.3.4. Aktif İşgücü Programları	11
1.3.5. İşsizlik Ödeneği	15
İKİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	17
2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM	19
2.2. AÇIK İŞLER	31
2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	38
2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ	42
2.4.1. Net İstihdam Değişimi	42
2.4.2. Teknolojik Dönüşümün İstihdama Etkisi	44
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	46
KAYNAKÇA.....	50
EK: 2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU	51

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri	5
Tablo 2: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK İşyeri İstatistikleri.....	6
Tablo 3: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri	7
Tablo 4: 2022 yılında (Ocak-Eylül) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler.....	8
Tablo 5: 2022 yılında (Ocak-Eylül) İşe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler	10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle MEK+İEP Yararlanıcı Sayıları	14
Tablo 7: 2022 Yılı Ocak-Eylül Dönemi AİP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)	14
Tablo 8: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı	19
Tablo 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Hizmetlerimize Göre Oranları	28
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	29
Tablo 11: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı	31
Tablo 12: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	34
Tablo 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları.....	35
Tablo 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları	35
Tablo 15: Açık İş En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası	36
Tablo 16: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler	37
Tablo 17: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları.....	38
Tablo 18: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek.....	40
Tablo 19: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi	43
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi	43
Tablo 21: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler	44
Tablo 22: İşverenlerin Teknolojik Dönüşüm Sonucu İstihdam Beklentileri	45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar itibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları	8
Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları	9
Şekil 3: Yıllar itibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları	11
Şekil 4: Yıllar itibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları	16
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı.....	20
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%).....	21
Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı	22
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)	23
Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı.....	24
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı	25
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%).....	26
Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)	26
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı.....	27
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri	28
Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi.....	32
Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi.....	33
Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı	33
Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı.....	39
Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	40

KISALTMALAR

AİP	Aktif İşgücü Programları
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
NÜD	Nakdi Ücret Desteği
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tüm dünya genelinde pandemi nedeniyle 2020 ve 2021 yılları olağan dışı geçti. İşgücü talebinde ve işgücü arzında eş zamanlı yaşanan daralmanın ardından 2022 yılı işgücü piyasalarının, ülke ve sektör bazında farklılıklar olsa da, toparlandığı bir yıl olmaktadır.

İşgücü piyasalarındaki toparlanmanın aksine küresel ekonomideki baskı 2022 yılında artmaya devam etmiştir. Ukrayna ve Rusya savaşının etkileri, enerji fiyatlarındaki artış tüm ekonomiler üzerindeki riskleri arttırdı. Enflasyon oranları rekor düzeye çıkmışken yaşam maliyetleri oldukça yükseldi. Salgın sonrası yaşanan ekonomik sorunlar nedeniyle küresel ölçekte sosyo-ekonomik kırılganlıklar artmıştır. Yaşanan ekonomik sorunların, işgücü piyasalarındaki toparlanmayı dünya genelinde kısmen geciktirdiği söylenebilir.

Türkiye ise büyüme, dış ticaret ve işgücü açısından birçok ülkeden olumlu yönde ayrılmaktadır. 2021 yılının ikinci yarısından itibaren yaşanan normalleşme sürecinin özellikle hizmet sektöründe olumlu etkileri gözlenmiştir. Artan ihracat ile gelişen sanayi sektörünün öncülüğünde ülkemiz 2022 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 7,6 oranında büyümüştür. Güçlü büyümenin etkisi ile 2022 yılında istihdamda rekor seviyelere ulaşıldı. İşsizlik oranı ise tek haneli seviyelere geriledi.

İşgücü piyasasının aktörleri, emeğini arz eden çalışma istek ve arzusundaki kişiler ile emeği talep eden işverenlerdir. İşgücü piyasasının arz yönüne ilişkin veriler ülkemizde ÇSGB, İŞKUR, TÜİK ve SGK gibi kurumların idari kayıtları ve istatistikleri aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücü piyasasının ülke genelini kapsayan ve en temel veri kaynağı olan Hanehalkı işgücü anketi TÜİK tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin haber bültenleri kamuoyunda yakından takip edilmektedir.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin en temel veriler ise İŞKUR'un idari kayıtları ile her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması ve açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının arz ve talep boyutunu birlikte analiz etmek amacıyla hazırlanan bu rapor, Çanakkale İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir.

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında ilimizde 493 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde toplam 17 sektör araştırma

kapsamında yer almaktadır. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 40 bin 924 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bazında ise 29 bin 092 çalışan erkeklerden, 11 bin 832 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,9 olup, Çanakkale ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 12,8 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin “Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ” meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 160 kişilik açık iş mevcuttur. Çanakkale ilinde en fazla açık işi olan ikinci meslek grubu; “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” meslek grubudur. İl genelinde açık işlerin içinde lise altı mezuniyet tercih eden açık işlerin payı yüzde 32,1 düzeyindedir.

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlerine göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Balık Temizleme İşçisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada “Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması” yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18’i bir yıl sonrası için en az bir meslekte net istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde net istihdamın artacağını öngören işverenlerin oranı ise yüzde 16,2 seviyesindedir. Öte yandan en az bir meslekte net istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 1,7 iken bu oran Çanakkale ilinde yüzde 1,8 düzeyindedir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması Çanakkale İli 2022 Yılı Sonuç Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Kovid salgınıyla geçen 2020 ve 2021 yıllarının ardından Dünya ekonomileri, enflasyonist baskı ve risklerin oldukça yükseldiği bir döneme girmiştir. Tüm Dünya ülkelerinde salgının sosyo-ekonomik etkileri ağır bir şekilde gözlenmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO, 2022’de küresel toplam çalışma saatinin, salgın öncesi dönemin yaklaşık %2 altında kalacağını öngörmektedir; bu da 52 milyon tam zamanlı işe eşdeğer bir açığa karşılık gelmektedir.

Pandemi öncesindeki performansa dönüş, dünyanın büyük bölümü için gelecek yıllarda da muhtemelen ulaşılamaz olacaktır. Ülkemizde ise 2021 yılının ikinci yarısından itibaren atılan normalleşme adımları ile birlikte salgın nedeniyle işgücü piyasasında oluşan olumsuz etkiler giderilmiştir. Özellikle Turizm, Konaklama ve Yiyecek sektörlerinde normalleşme adımlarının etkisi ile canlanma gözlenmiştir. İşgücü piyasasına ilişkin talep yönlü veriler, sektör özelinde incelenmelidir. Gelecek dönem istihdam politikalarının şekillenmesi için İşgücü Piyasası Araştırmasına ait veriler oldukça önem arz etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırması Çanakkale İli 2022 Yılı Sonuç Raporu; işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu analiz etmekte ve işverenlerin gelecek döneme ilişkin beklentilerini ortaya koymaktadır. Politika yapıcılar ve yerel yönetimler tarafından işgücü piyasası ile ilgili kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ile projelerin etkinliğinin artırılması noktasında 2022 yılı araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacağı düşünülen önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işverenlerin ve işgücünün; piyasaya sundukları emeğin ve piyasadaki beklentilerinin iyi analiz edilmesi politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Sonrasında, bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyileştirmek ve işgücü politikalarını bu dengenin sürdürülebilir olmasını sağlayacak şekilde tesis etmek oldukça önemlidir.

Türkiye’de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR’dur. İşgücü Piyasası Araştırmalarına ait sonuçlar yalnızca İŞKUR’a değil, Türkiye’de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. Pandemi sonrası araştırmanın 2022 yılı saha çalışması hibrit yöntemle (yüz yüze, elektronik ortamda veya telefonla görüşülerek) gerçekleştirilmiştir. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif

istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Araştırması aracılığıyla işverenlerle görüşerek, işgücü talebine ilişkin doğrudan işverenlerden elde ettiği bilgiyi kamuoyu ile paylaşmaktadır.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezlerimiz tarafından 2007 yılından itibaren düzenli olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2022 yılı için Çanakkale ilinde 18 Nisan-27 Mayıs 2022 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan ilimizin İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu hazırlanmıştır. Raporla birlikte İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Çanakkale ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER

1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

TÜİK tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan Hanehalkı İşgücü Anketi istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi hakkında; işsizlerin ise, iş arama süresi ve aradıkları meslek ve benzer özellikleri hakkında bilgi derlemek amacıyla uygulanmakta olup, ülkedeki işgücü piyasasının özellikleri hakkında bilgi veren (arz yönüyle) temel veri kaynağıdır. 2013 yılı ve öncesinde il düzeyinde işgücü istatistikleri elde edilirken, sonrasında Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 1. ve 2. düzeyde bölgesel istatistikler elde edilmektedir. 2014 yılından itibaren bölgesel düzeyde elde edilen istatistikler yıllık olarak TÜİK' in internet sitesinde yayınlanmaktadır. 2023 yılından itibaren yıllık istatistiklerin il düzeyinde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Tablo 1: 2021 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

TR22 (Balıkesir, Çanakkale)	Toplam	Kadın	Erkek
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin Kişi)	1.453	720	733
İşgücü (Bin Kişi)	718	238	479
İstihdam edilenler (Bin Kişi)	661	215	446
İşsiz (Bin Kişi)	57	24	33
İşgücüne dahil olmayan nüfus (Bin Kişi)	735	482	253
İşgücüne katılma oranı (%)	49,4	33,1	65,4
İstihdam oranı (%)	45,5	29,8	60,9
İşsizlik oranı (%)	7,9	9,9	7,0

Çanakkale ilinin dahil olduğu 2. Düzey Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR22 (Balıkesir, Çanakkale) olarak tanımlanmıştır. Tablo 1’de yer alan verilere göre bölgemizde 15+ yaklaşık nüfus 1 milyon 453 bin kişi iken işgücüne katılma oranı yüzde 49,4 seviyesindedir. İşsizlik oranı ise 2021 yılında bölgemizde yüzde 7,9 olarak gerçekleşmiştir.

1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ

Sosyal Güvenlik Kurumu her ay düzenli olarak sigortalı istatistiklerini yayınlamaktadır. Bu istatistikler kapsamında illere ait detaylı sigortalı sayıları ve 4a sigortalı çalışanı olan işyeri sayıları elde edilmektedir.

Tablo 2: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK İşyeri İstatistikleri

İşyeri Büyüklüğü	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı
1 Kişi	6.547	6.547
2-3 Kişi	4.983	11.772
4-6 Kişi	2.539	12.068
7-9 Kişi	941	7.344
10-19 Kişi	920	12.222
20-29 Kişi	230	5.489
30-49 Kişi	184	6.939
50-99 Kişi	112	7.553
100-249 Kişi	67	10.583
250-499 Kişi	10	3.388
500-749 Kişi	8	4.805
750-999 Kişi	1	929
1000+ Kişi	4	9.603
Toplam	16.546	99.242

Ülkemizde 4a zorunlu sigortalı istihdam eden işyerleri çalışan sayısına göre incelendiğinde 1-9 çalışanı olan işyerlerinin oldukça yoğun olduğu gözlenmiştir. Benzer durum 81 ilimizde gözlenmektedir.

Çanakkale ilinde 2022 Temmuz dönemi SGK verilerine göre zorunlu 4a sigortalı istihdam eden işyeri sayısı 16 bin 546 seviyesindedir. Bu işyerlerinde toplam 99 bin 242 4a sigortalı çalışan istihdam edilmektedir. 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinin ilimizdeki oranı yüzde 90,7 düzeyindedir. İlimizde 100 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısı 99 iken bu işyerlerinde toplam 29 bin 308 çalışan istihdam edilmektedir.

Tablo 3: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri

Gösterge	Sayı/Tutar
İşyeri Sayısı	16.546
Kamu	596
Özel	15.950
Sigortalı Sayısı	99.242
Kamu	14.519
Özel	84.723
Erkek	67.278
Kadın	31.964
Ortalama Aylık Kazanç	₺ 10.331,4
Kamu	₺ 13.086,6
Özel	₺ 9.835,4
Erkek	₺ 11.116,0
Kadın	₺ 8.661,9

Çanakkale ilinde 2022 Temmuz ayı itibariyle bildirimi yapılmış 4a zorunlu sigortalı sayısı toplam 99 bin 242 kişi iken kadın sigortalı sayısı ise 31 bin 964 düzeyindedir. İlimizde kamuda istihdam edilen 4a zorunlu sigortalı oranı yüzde 14,6 iken özel sektörün payı yüzde 85,4 seviyesindedir. 4a zorunlu sigortalıların sigorta primine esas aylık ortalama kazancı 10 bin 331,4 TL'dir. 2022 Temmuz ayı itibariyle erkek sigortalıların ortalama kazancı ilimizde kadınların kazancından yüksektir.

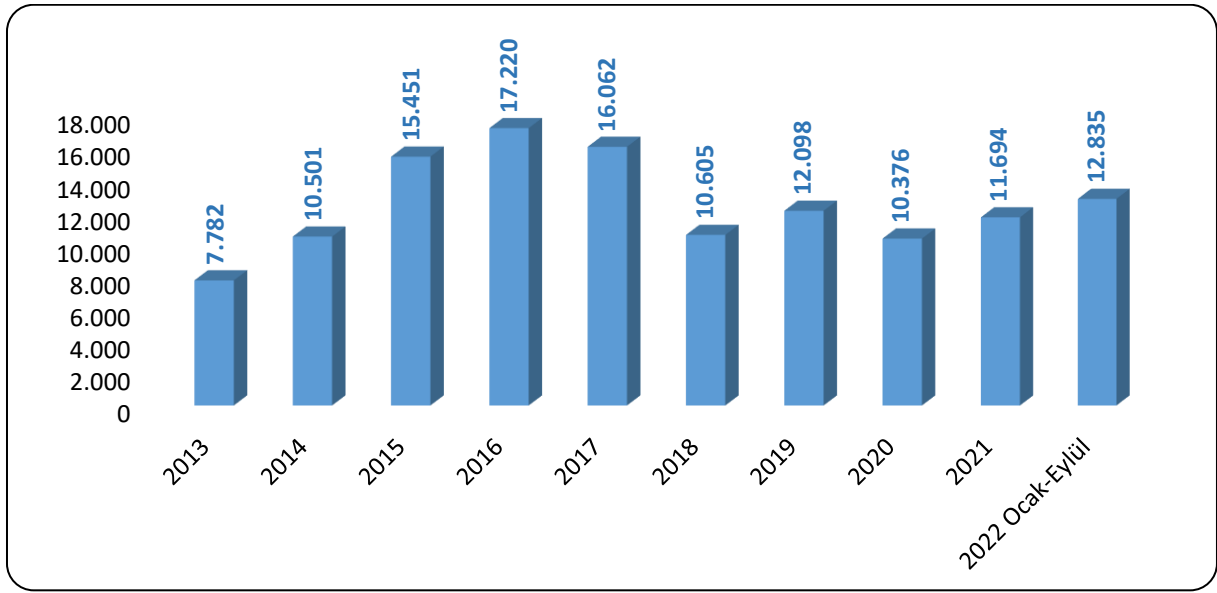
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlesine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu ve meslek bilgisi gibi oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

1.3.1. Açık İş İlanları

Açık işler; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları

Tablo 4: 2022 yılında (Ocak-Eylül) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	1.111
Garson (Servis Elemanı)	967
Temizlik Görevlisi	575
Satış Danışmanı / Uzmanı	507
Beden İşçisi (İnşaat)	506
Balık Temizleme İşçisi	318
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	291
Şoför-Yük Taşıma	229
Gıda İşlemecisi	224
Mutfak Görevlisi	218

Çanakkale ilinde 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde 12 bin 835 kişilik açık iş ilanı, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 1.111 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Toplam açık iş sayısı içerisinde bu mesleğin payı yüzde 8,7 seviyesindedir. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

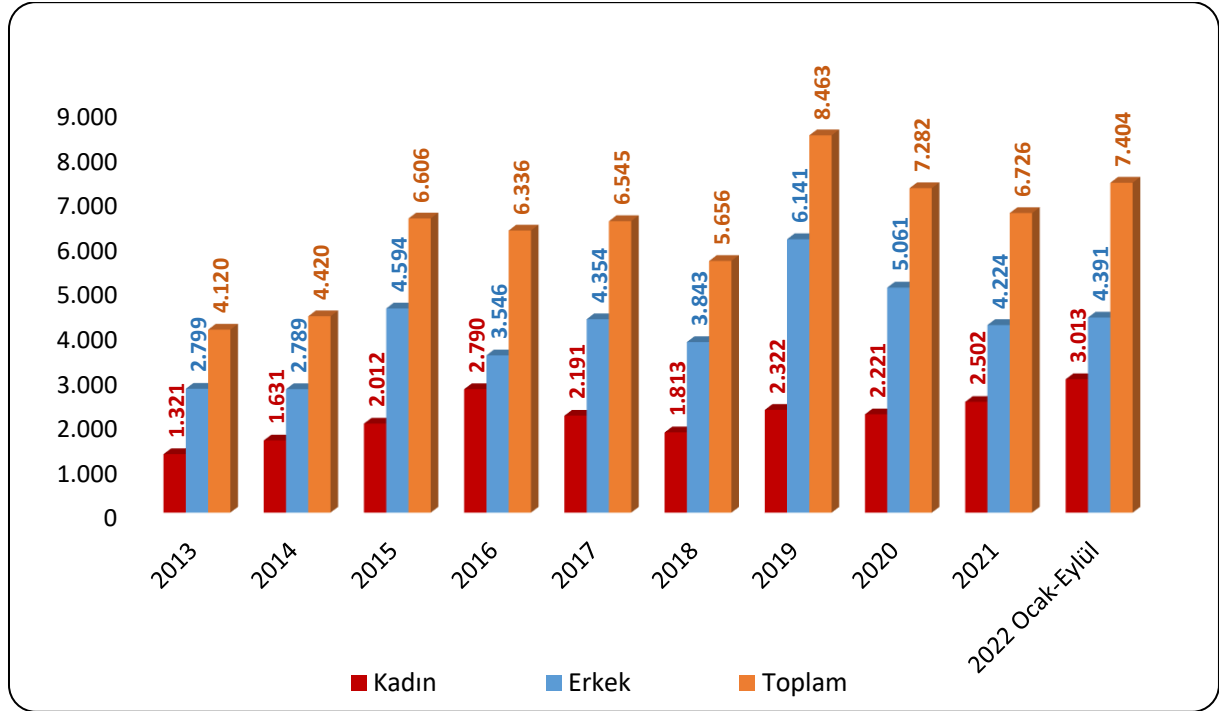
1.3.2. İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını ve işgücü piyasasındaki önemini büyük ölçüde arttırmıştır. Çalışma isteği olan her bireyin uygun bir işe yerleştirilerek istihdamda yer alması,

sosyal içirme ve sosyal refahın önemli bir faktörüdür. Pandemi döneminde özellikle işgücü piyasasındaki daralmadan kaynaklı kurumun Türkiye geneli işe yerleştirme istatistiklerinde azalma gözlenirse de, normalleşmeyle birlikte istihdama aracılık hizmetlerimizde toparlanma gözlenmiştir. Şekil 2’de yıllar itibariyle Kurumun Çanakkale ilinde işe yerleştirmeye aracılık sayıları görülebilmektedir.

Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları

İŞKUR’un; işgücü piyasasını yakından takip ederek yerel ve ulusal düzeyde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır. İlimizde 2022 yılının Ocak-Eylül döneminde 7 bin 404 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleşmesine aracılık edilenler içinde kadınların payı yüzde 40,7 seviyesindedir.

Tablo 5: 2022 yılında (Ocak-Eylül) işe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	İşe Yerleştirme Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	798
Garson (Servis Elemanı)	513
Beden İşçisi (İnşaat)	481
Balık Temizleme İşçisi	284
Satış Danışmanı / Uzmanı	259
Temizlik Görevlisi	222
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	176
Seramik İmal İşçisi	158
Çelikhane İşçisi	157
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	119

Çanakkale ilinde 798 kişilik işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme içinde yüzde 9,2 paya sahiptir. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (İnşaat) takip etmektedir. 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ilimizde erkeklerin en çok Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirildiği, kadınların ise en çok Beden İşçisi (Genel) ve Balık Temizleme İşçisi mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

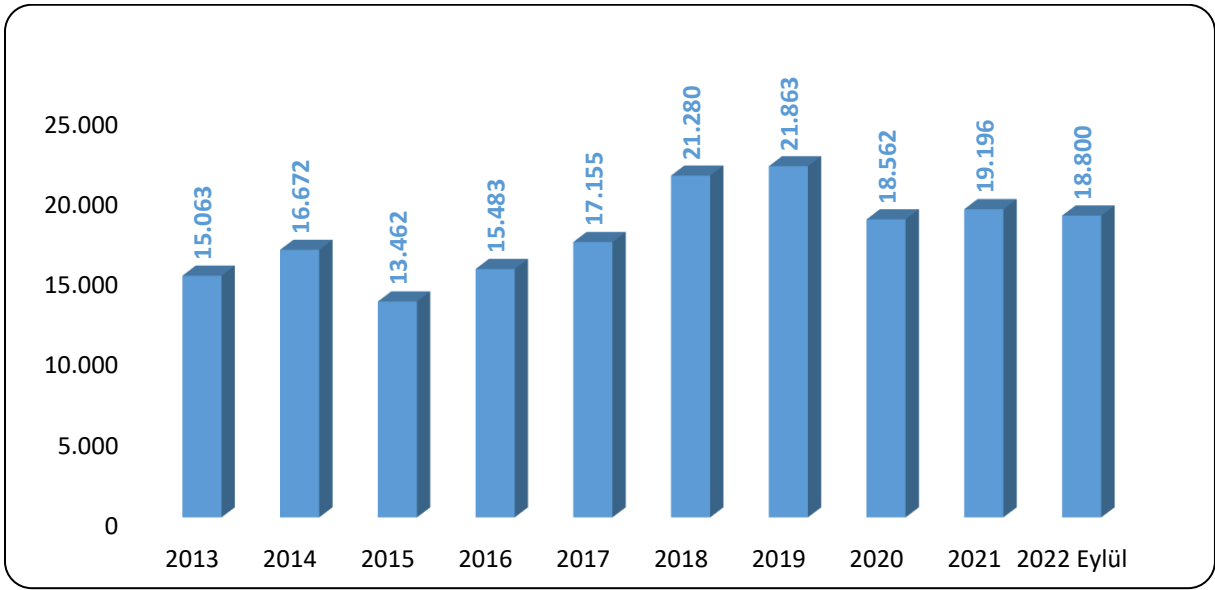
1.3.3. Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; hali hazırda asgari ücret düzeyinde herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kuruma kayıt olup iş arayanlara en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde düzenli olarak iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından bazı istisnalar hariç olmak üzere pasife (iş aramıyor) alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanma taleplerini sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları

2022 yılı Eylül sonu itibariyle Çanakkale ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 18 bin 800 iken bu kişilerin içinde kadınların oranı yüzde 58; 18-24 yaş arası gençlerin oranı ise yüzde 26,7 seviyesindedir.

Çanakkale ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu mesleklerin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Çanakkale ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 716 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleğin ilimizdeki toplam kayıtlı işsizler içerisindeki payı yüzde 14,4 seviyesindedir. Bu mesleği sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Satış Danışmanı / Uzmanı , Orman İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir.

1.3.4. Aktif İşgücü Programları

İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin ve çalışanların mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 8 Nisan 2022 tarihinde 31803 sayılı resmi gazetede Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayınlanmıştır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırılmaktadır. Aynı zamanda iş arayanların tecrübe

eksiklikleri bu programlar vasıtasıyla karşılanmakta ve istihdam edilebilirlikleri arttırılmaktadır. Ülkemizin nispeten genç bir nüfusa sahip olması ve kadınların işgücüne katılım oranının düşük seviyede olması nedeniyle, özellikle kadın ve gençlerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılması hususunda aktif programların etkin kullanılması oldukça önem arz etmektedir.

1.3.4.1. İşbaşı Eğitim Programı ve Mesleki Eğitim Kursları

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri; mevcut açık işler için talep edilen iş tecrübesinin iş arayan kişilerde yeterli seviyede bulunmamasıdır. **İşbaşı eğitim programının** temel amacı mesleki deneyimi ve yeterli iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bununla birlikte nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere, işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek iş arayanlar hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli karar verme imkânı sunmaktır.

Son yıllarda oldukça ön plana çıkan işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir.

2022 yılında yapılan mevzuat değişikliği ile İEP açılacak işyerinde en az 5 çalışan olması şartı getirilmiştir. İşbaşı eğitim programına katılabilecek katılımcı sayısına esas sigortalı sayısı, işverene ait vergi numarası altında ve programın düzenleneceği ilde yer alan işyerleri için programın başlangıç ayından önceki on iki aylık dönem içerisinde yer almak koşuluyla son altı aya veya altı aylık döneme ilişkin olarak SGK'ya verilen sigortalı sayısını gösterir belgede yer alan toplam prim gün sayısının yüz seksene bölünmesi suretiyle hesaplanmaktadır.

İşveren, programdan yararlanan kişilerin en az %70'ini 60 günden az olmamak üzere program süresinin en az üç katı kadar süreyle istihdam etmeyi taahhüt etmelidir.

İşverenler aynı ilde ve aynı vergi numarası altında yer alan işyerlerinde çalıştırdıkları sigortalı sayılarının %30'una kadar katılımcı talep edebilmektedirler.

Türk Meslekler Sözlüğünde meslek ana grubu “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” olarak belirlenen meslekler dışındaki mesleklerde program düzenlenebilmektedir. Program süresi bilişim ve imalat sektörlerindeki işyerleri ve mesleklerde en fazla 6 ay, diğer sektörlerde ise en

fazla 3 aydır. Geleceğin mesleklerinde düzenlenen işbaşı eğitim programlarında ise program süresi en fazla 9 ay olarak uygulanabilmektedir.

Program günde en az 5 en fazla 8 saat olmak üzere ve haftada 6 günü aşmamak kaydıyla haftalık 45 saati geçmeyecek şekilde planlanabilmektedir.

İşbaşı eğitim programına katılan vatandaşlara, programa fiilen katıldıkları gün üzerinden;

- İş arayan statüsündeki katılımcılara günlük 211,55 TL, öğrencilere 158,66 TL, işsizlik ödeneği alanlara günlük 105,78TL,
- Geleceğin meslekleri olarak belirlenen mesleklerde düzenlenen programlarda katılımcılara günlük 232,71 TL cep harçlığı ödenmektedir.

Genel sağlık sigortası ile iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi Kurumumuz tarafından program süresince karşılanmaktadır.

Programa katılan kişilere İŞKUR'un yaptığı ödemeler dışında programın düzenlendiği işveren tarafından yapılan ve aylık brüt asgari ücretin yarısını geçmeyen fiili ödemelerin gelir vergisi kanunu gereğince vergi matrahından indirilmesi imkânı da bulunmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik düzenlenen aktif işgücü piyasası programlarıdır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır.

Kurumumuz tarafından sözleşme veya protokol imzalanması yönünde yaptırım uygulanmayan işverenlerin; açılacak mesleki eğitim kursundan yararlanacak kursiyerlerin en az %70'ini 120 günden az olmamak üzere program süresinin en az üç katı kadar süreyle istihdam etmeyi taahhüt etmesi gerekmektedir.

İşbirliği yöntemi ile özel sektör işyerleri ile düzenlenen mesleki eğitim kurslarında ise ayrıca işverenlerin en az beş sigortalı çalışana sahip olması gerekmektedir.

Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadınların bu programlarımızdan yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Türkiye

genelinde 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde kursiyerlerin yüzde 55,4'ünün kadınlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle MEK+İEP Yararlanıcı Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2013	1.220	697	523
2014	1.252	781	471
2015	1.611	975	636
2016	2.054	1.162	892
2017	2.655	1.704	951
2018	1.900	1.303	597
2019	2.470	1.454	1.016
2020	2.487	1.409	1.078
2021	2.067	1.322	745
2022 Ocak-Eylül	1.286	742	544

2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ilimizde 312 aktif işgücü programı düzenlenmiş olup toplam 1.286 kişi programlara katılmıştır. Toplam katılımcıların içinde kadınların payı yüzde 57,7 iken erkeklerin payı ise yüzde 42,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: 2022 Yılı Ocak-Eylül Dönemi AİP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)

Meslek	AİP Yararlanıcı Sayısı
Seramik İmal İşçisi	438
Seramik Karo Vitrifiye İmal İşçisi	115
Ahşap Montaj Elemanı	79
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	68
Mobilya Döşeme İşçisi	54
Garson (Servis Elemanı)	49
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	42
Büro Memuru (Genel)	30
Depo İşçisi (Elleçleme)	29
Satış Danışmanı / Uzmanı	28

Çanakkale ilinde 2022 yılında açılan ve yararlanıcı sayısı en fazla olan aktif işgücü programları Seramik İmal İşçisi, Seramik Karo Vitrifiye İmal İşçisi ve Ahşap Montaj Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.5. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren ve devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur. İşsizlik sigortası primi, sigortalının prime esas aylık brüt kazançların üzerinden hesaplanan yüzde 1 sigortalı, yüzde 2 işveren ve yüzde 1 Devlet payından oluşmaktadır. İsteğe bağlı işsizlik sigortası primi ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınmaktadır. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü; görevli, yetkili ve sorumludur.

Bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalılar, Banka sandıklarına tabi sigortalılar İşsizlik Sigortası kapsamında yer almaktadır. Ayrıca istekleri halinde; Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar, Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişiler de işsizlik sigortası kapsamına dahil olabilmektedir.

İşsizlik ödeneği; sigortalı işsizlere yasanın belirtilen şartları taşımaları halinde işsiz kaldıkları dönem için belirli süre ve miktarda yapılan ödemedir. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları ise;

- Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalmak,
- Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün kesintisi hizmet akdine tabi olmak,
- Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak,

şeklinde sıralanabilir. Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine başvurmak gerekmektedir. Başvuru, İŞKUR birimine şahsen gelerek veya elektronik ortamda www.iskur.gov.tr adresinden yapılabilir. Mücbir sebepler dışında 30 gün içerisinde başvurulmaması halinde, başvuruda gecikilen süre, toplam hak sahipliği süresinden düşülmektedir.

İşsizlik ödeneğinin ödenebilmesi için sigortalı işsizlerin istihdama hazır durumda olması gerekmektedir. İşsizlik ödeneği başvurusu ile kişinin kuruma iş arayan kaydı yapılmakta veya mevcut kaydı güncellenmektedir. Böylece sigortalı işsizlerin danışmanlık, işe yerleştirme ve mesleki eğitim hizmetlerini alması sağlanmaktadır.

İşsizlik ödeneğine hak kazananlara; İşsizlik Ödeneği, Genel Sağlık Sigortası Primleri, bir iş bulma ve Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi hizmetleri kurum tarafından sunulmaktadır.

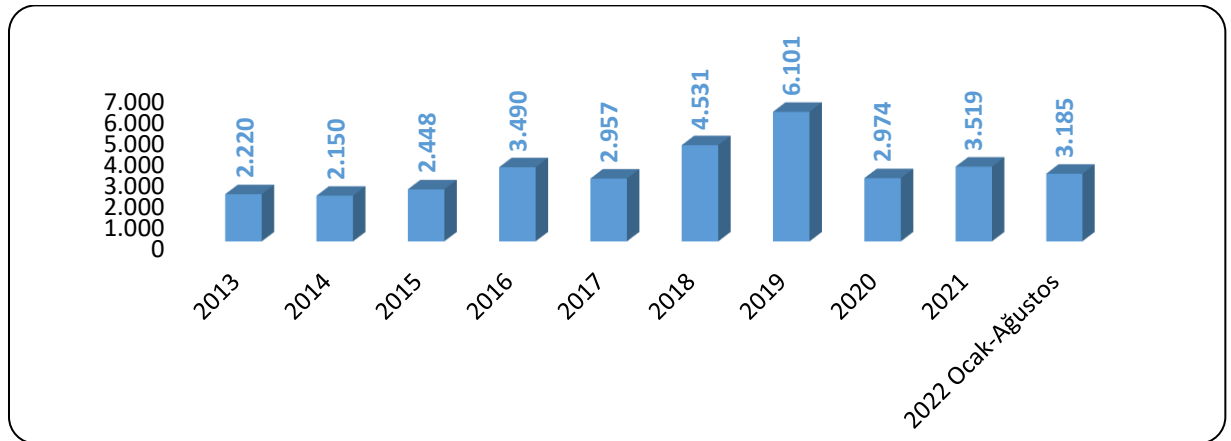
Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde;

- 600 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- 900 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- 1080 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

süre ile işsizlik ödeneği verilmektedir.

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde 40'ı olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 80'ini geçmemektedir. İşsizlik ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Şekil 4: Yıllar itibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları

Çanakkale ilinde 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde 3 bin 185 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Pandemi başından 2021 yılı Temmuz ayına kadar uygulanan fesih kısıtı nedeniyle ilgili dönemde işsizlik ödeneğine hak kazanan kişi sayısında ülke genelinde düşüş gözlenmiştir. Çanakkale ilinde de ülke geneline benzer eğilim söz konusudur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin mevcut durumunu görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzına rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik belirli bir seviyenin altına düşmemektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının ihtiyaçlarını tespit etmek gereklidir. İşgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmak oldukça maliyetli sonuçlara yol açmaktadır.

- Belirli mesleklelerde veya sektörlerde ilave işgücü ihtiyacı var mı?
- İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut?
- Mevcut açık işlerde hangi beceriler aranmakta?
- Belirli bir meslekte eleman temininde güçlük çekilmişse bunun sebebi ne?
- Önümüzdeki dönemde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler hangileri?

Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için oldukça önemlidir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok önemli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye geneli için işgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla her yıl düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Farklı yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze

kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırmasının temel amaçları, emek piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif işgücü politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklinde-dir. Bu çalışmanın amaçlarından bir diğeri de İşKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Araştırma kapsamında sektörel ve yerel düzeyde elde edilen bilgiler, yerel istihdam politikalarına yön vermek için kullanılmaktadır.

18 Nisan – 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında Türkiye genelinde 82.450 işletme ile 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında iletişime geçilmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma, Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri, Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 17 sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örnekleme yöntemiyle çalışılmıştır. 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için 74 ilde örnekleme yöntemiyle, 7 ilde ise tamsayım yapılarak işverenlerle iletişime geçilmiştir. 2-9 arası istihdamlı işletmelerde ise Türkiye geneli için tahmin üretebilmek adına örnekleme yöntemi ile işletmeler seçilmiştir. Cevaplılık oranı Türkiye genelinde yüzde 96 seviyesinde gerçekteşmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan işletmeler ile gerçekteştirilen “İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Eksik Beceri)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünölen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşletmeler ve mevcut istihdam bölümünde Çanakkale ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı ve E-ticaret yoluyla hizmet veya mal satışı yapılıp yapılmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Ayrıca mevcut çalışanların varsa beceri eksiklikleri de bu yıl işverenlere ilk defa sorulmuştur.

Çalışma kapsamında Çanakkale ilinde 493 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 40 bin 924 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8’de Çanakkale ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenmiştir.

Tablo 8: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı

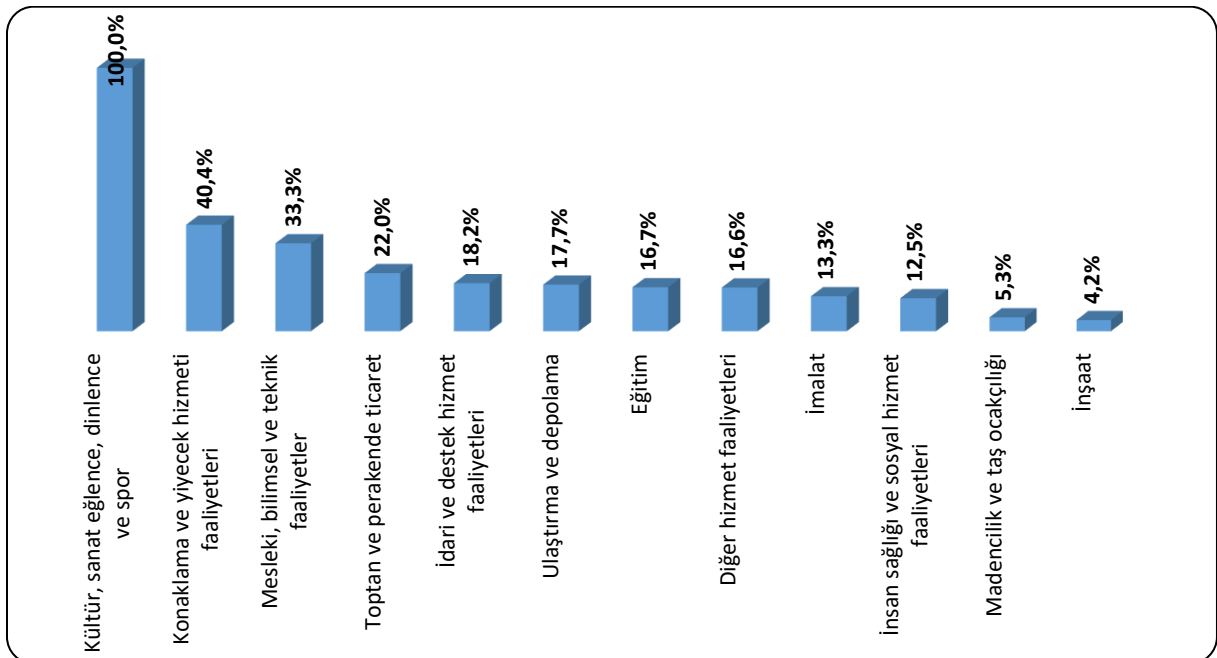
Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	114
Toptan ve perakende ticaret	110
İnşaat	72
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	58
Ulaştırma ve depolama	34
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	33
Madencilik ve taş ocakçılığı	19
Eğitim	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8
Diğer hizmet faaliyetleri	6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4
Bilgi ve iletişim	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	493

Çanakkale ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çanakkale ilindeki çalışma kapsamına giren işletmeler içerisinde İmalat sektöründeki

işyerlerinin oranı yüzde 23,1 seviyesindedir. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 34 seviyesindedir. Çanakkale ilinde ilk sırada yer alan İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İlimizde İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 18,7 iken Çanakkale ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 22,3 düzeyindedir. Çanakkale ilinde çalışma kapsamındaki 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin içinde İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde faaliyet gösterenlerin oranı yüzde 60,0 seviyesindedir.

Araştırmaya dahil olan sektörler içerisinde en az sayıda işletme Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Çanakkale ilinde faaliyet gösteren ve il genelinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

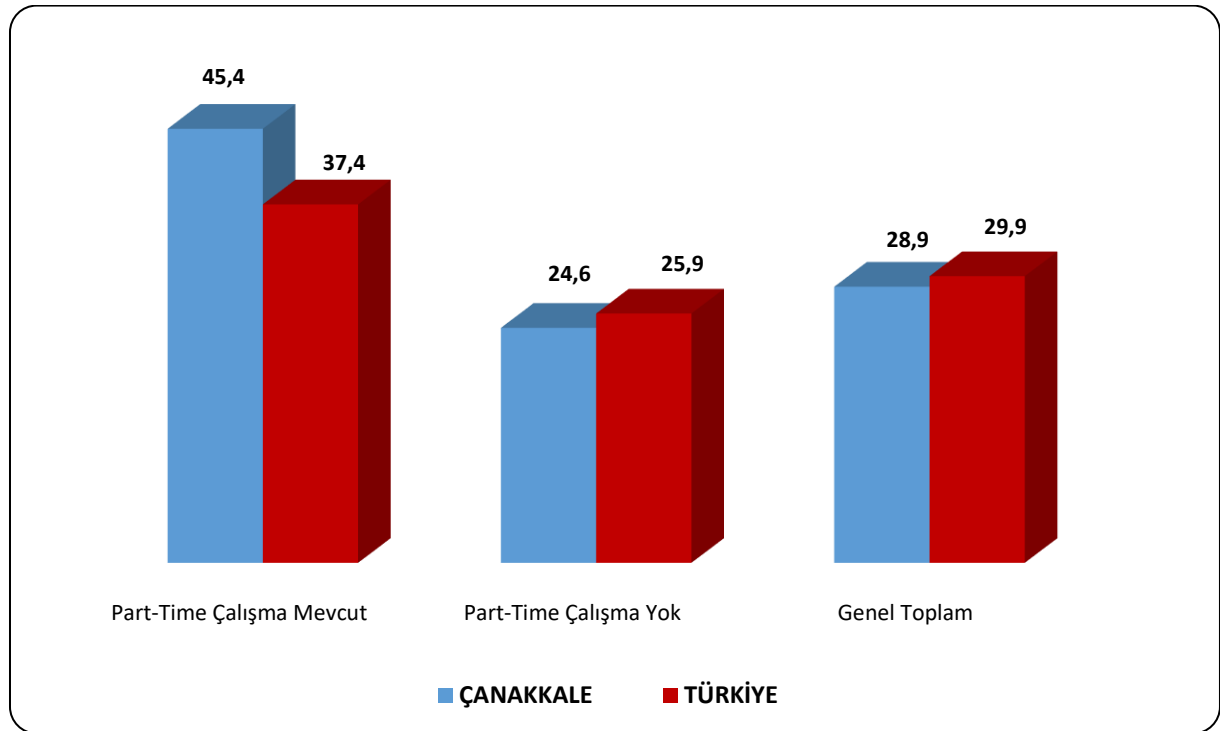
Çanakkale ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 17,6 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin içinde part-time çalışanı olan işletmelerin oranı yüzde 100 seviyesindedir.

Araştırma kapsamındaki yer alan bu sektördeki işyerlerin tamamı part-time çalışan olarak faaliyet göstermiştir. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin içerisinde part-time çalışanı olanların oranı yüzde 40,4 oranındadır. Üçüncü sırada ise yüzde 33,3 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yer almaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim sektörleri part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve bu sektörlerdeki işletmelerin yaklaşık yarısında part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6’da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

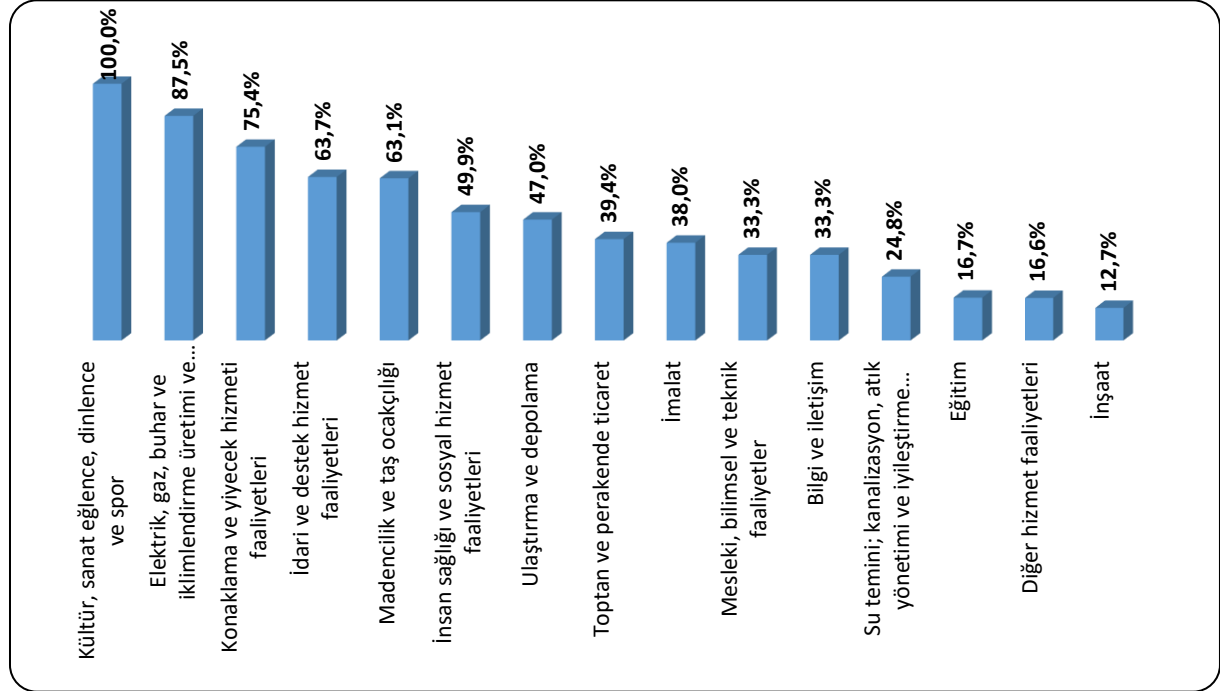
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,9'unu kadınlar oluşturmaktayken Çanakkale ilinde bu oran yüzde 28,9 düzeyindedir. Çanakkale ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 24,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 45,4 seviyesindedir. Türkiye

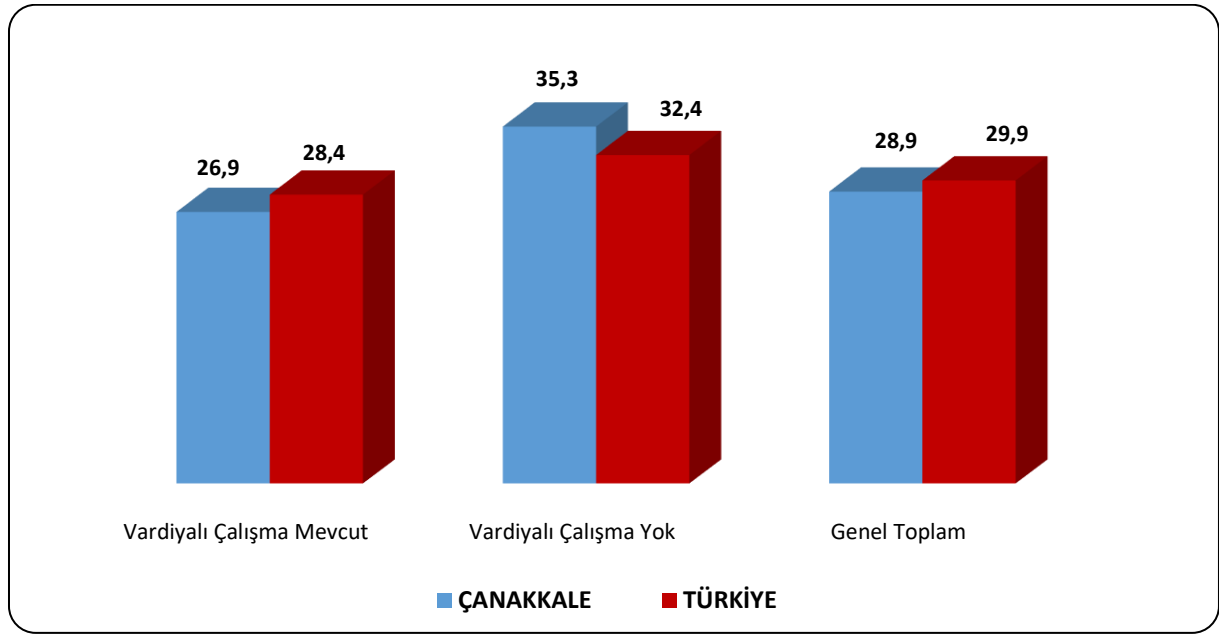
geneli verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,9 iken part-time çalışanı olan işletmelerde ise kadın çalışan oranı yüzde 37,4'tür.

Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmeler içinde vardiyalı çalışma yapılan işletmelerin payı yüzde 42,4 seviyesinde iken bu oran Türkiye genelinde yüzde 34,2 seviyesindedir. Çanakkale ilinde vardiyalı çalışmanın nispeten daha etkin uygulandığı sektörler Kültür,sanat eğlence, dinlence ve spor, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocaklığı sektörleridir. Bu sektörlerdeki işyerinin çoğu vardiyalı çalışma yapmaktadır. İnşaat sektörü ise yüzde 12,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

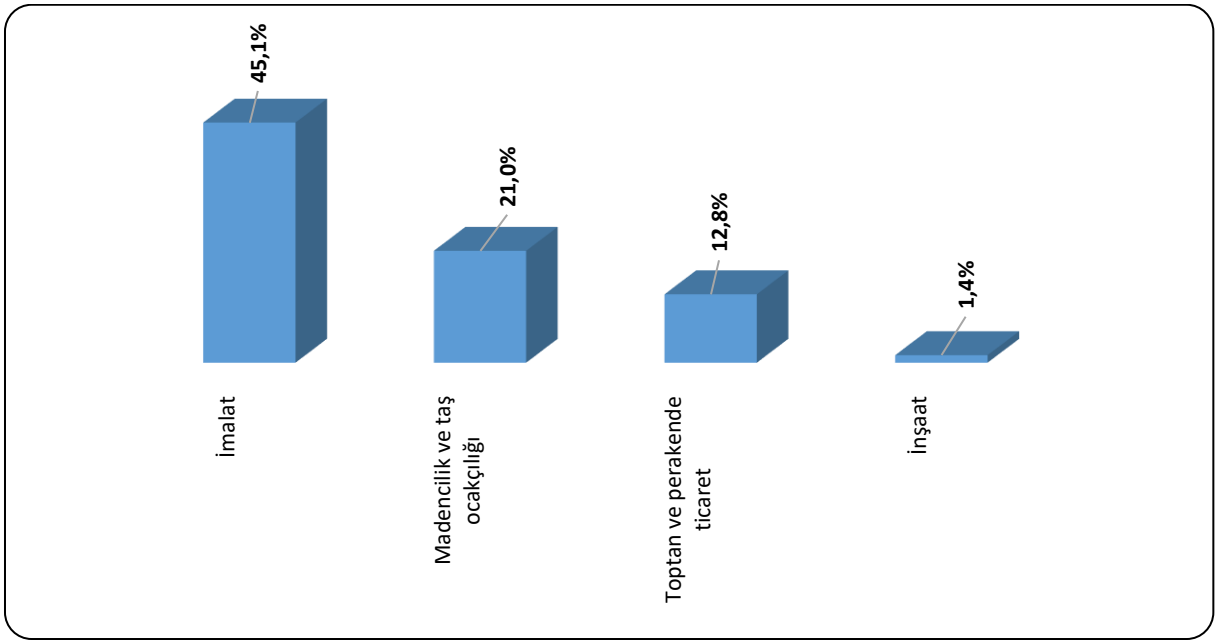

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklenen bir durumdur. Fakat bu durum sektörel olarak farklılık gösterebilmektedir.

Şekil 8’de ilimiz için söz konusu eğilime benzer yönde bir durum gözlenmektedir. Çanakkale ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 26,9 iken, erkek çalışanların oranı ise yüzde 73,1 seviyesindedir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadınların oranı yüzde 35,3 düzeyindedir. Ülkemizde istihdamın büyük çoğunluğu erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamında kadın çalışan oranı yüzde 30 seviyesindedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 4,0 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı

Çanakkale ilindeki işletmelerin içerisinde ihracat yapanların oranı yüzde 14,3 düzeyindedir. İmalat sektöründe ihracat yapan işletmelerin oranı yüzde 45,1 seviyesindedir. İhracat yapan işletme oranı bakımından ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır.

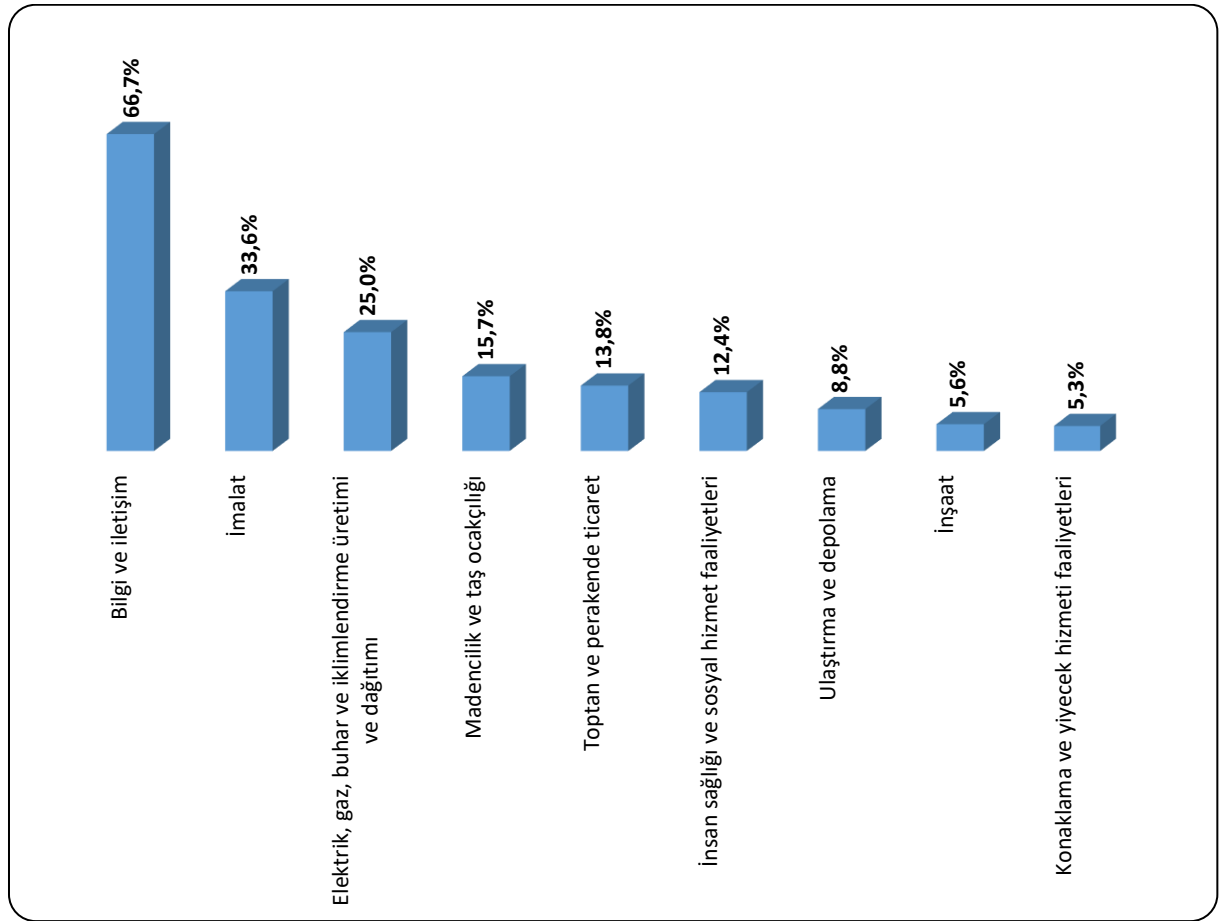
Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 27,4'ü ihracat yapmakta ve ilk sırada yer alan sektör olarak yüzde 56,4 ile İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan işletme oranının yüksek olması ilgili sektörlerin nispeten ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Bu çalışma kapsamında işverenlere mal ve hizmet satışlarında E-Ticaret uygulamaları olup olmadığı sorulmuştur. Çanakkale ilinde E-Ticaret uygulamasına sahip işletmelerin oranı yüzde 19,3 seviyesindedir.

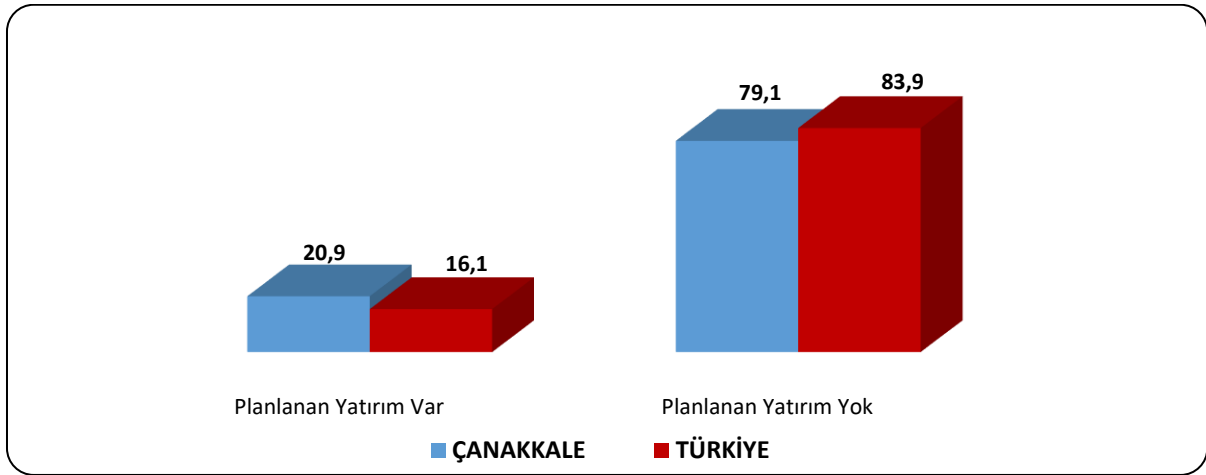
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı

Çanakkale ilinde araştırma kapsamında yer alan 17 sektörden 9 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 14,5 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründeki işyerlerinin içinde Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 66,7 seviyesindedir. İmalat sektöründe Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 33,6 seviyesindedir. Bu sektörleri ise yüzde 25,0 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü takip etmektedir.

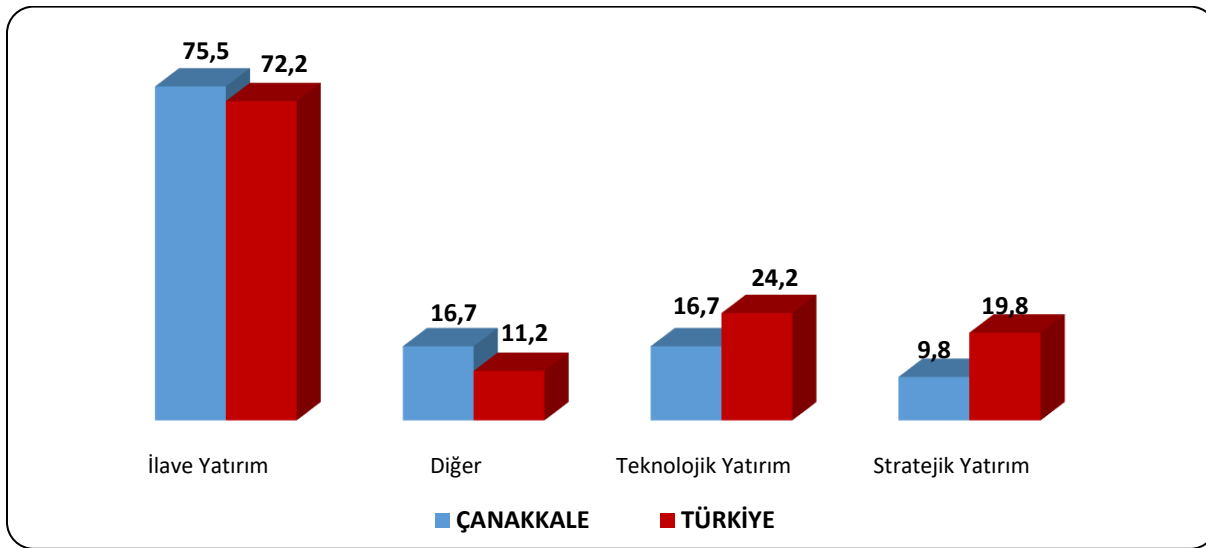
Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 16,7'si Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 44,8 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 29,7 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Bu veriler sonucunda ilimizde ilk iki sırada yer alan sektörün ülkemiz ile aynı olduğu görülmüştür.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%)

Türkiye genelinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 16,1'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Çanakkale ilinde yüzde 20,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler sonucunda yatırım planlayan işyerlerinin ilerleyen dönemlerde istihdama katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

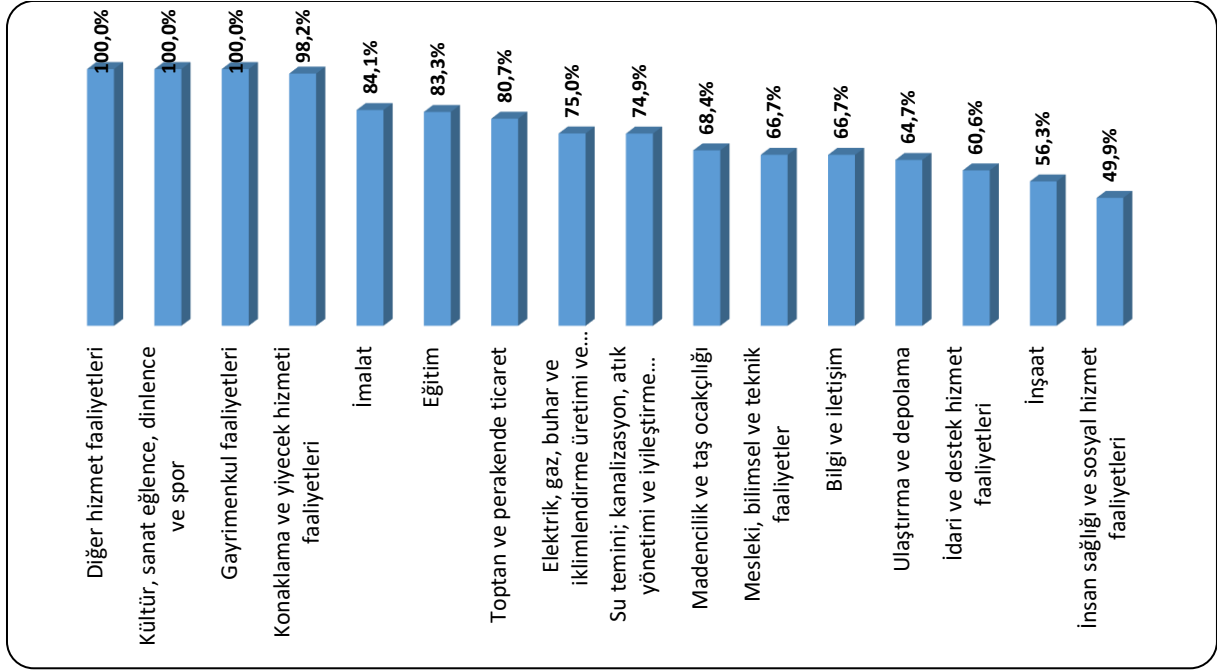
Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Çanakkale ilinde 20+ çalışanı olan ve yatırım yapmayı planlayan işletmelerin içinde ilave yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 75,5; teknolojik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 16,7 ve stratejik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 9,8 seviyesindedir.

Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 72,2'si ilave yatırım, yüzde 24,2'si teknolojik yatırım, yüzde 19,8'i stratejik yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 63,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Pandemi döneminde özellikle pasif işgücü programlarımızın oldukça etkin şekilde kullanılması, ülke genelinde birçok işyerine hizmet sunmamıza imkân sağlamıştır. Çanakkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı ise yüzde 76,4 seviyesindedir. İlimizdeki bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

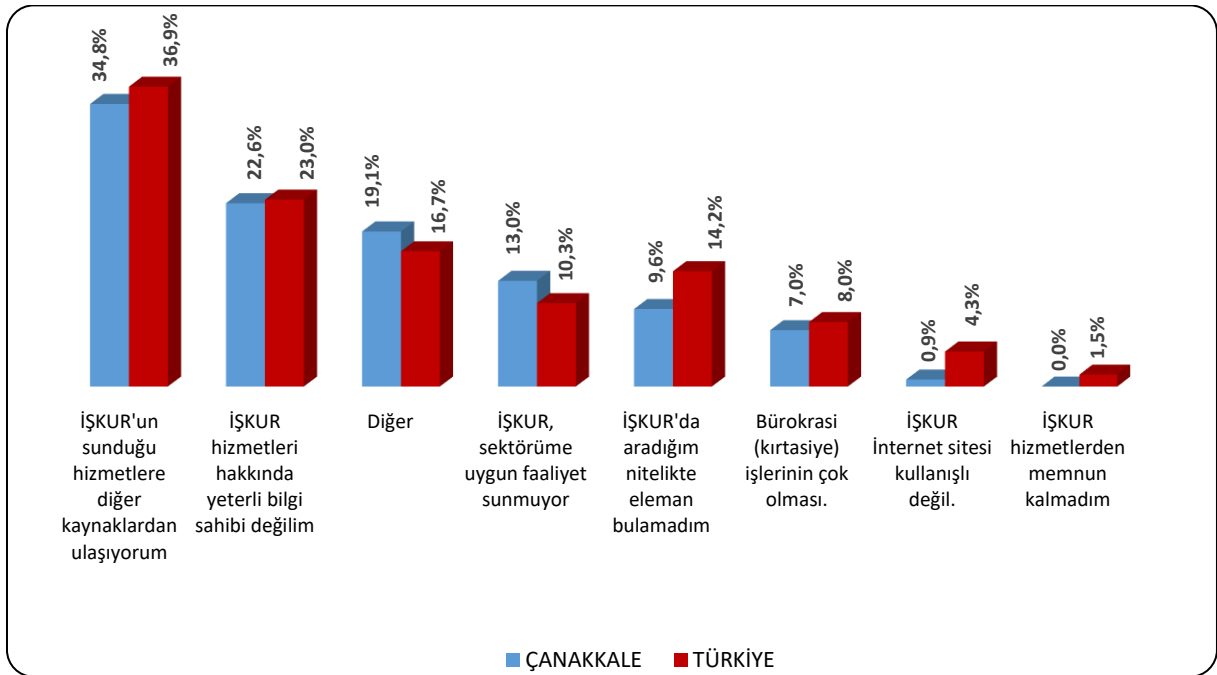
Araştırma kapsamında ilin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan imalat sektöründe İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işletme oranı il geneli olan yüzde 84,1 seviyesinde ve Türkiye ortalaması üzerinde yer almaktayken; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Gayrimenkul faaliyetleri ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinin tamamı ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanmıştır.

Tablo 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Hizmetlerimize Göre Oranları

Hizmet Türleri	İşletme Oranı
Eleman Temini	69,4%
Danışmanlık ve Yönlendirme	57,4%
Kısa Çalışma Ödeneği	19,6%
Teşvikler	18,8%
İşbaşı Eğitim Programları	18,2%
Nakdi Ücret Desteği	7,8%
Mesleki Eğitim Kursu	0,8%
Genel Toplam	100,0%

Çanakkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerden; Eleman Temini kapsamında hizmetlerimizden faydalananların oranı yüzde 69,4 ; Danışmanlık ve Yönlendirme kapsamında hizmetlerimizden yararlananların oranı yüzde 57,4 ve Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işletmelerin oranı ise yüzde 19,6 seviyesindedir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Çanakkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işverenlere nedenlerini sorduğumuzda ilk üç sırada, yüzde 34,8 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum”, yüzde 22,6 ile “İŞKUR faaliyetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim” ve yüzde 19,1 ile “Diğer” seçeneği gerekçe olarak gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerimizden faydalanmama

nedeni olarak ilk sırada yüzde 36,9 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum” seçeneği gerekçe olarak gösterilmiştir. Çanakkale ilinde “İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim” nedeniyle kurum hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye geneline göre daha düşük seviyede gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı ve araştırma kapsamına giren sektörlerdeki işletmeler için 29 bin 92 erkek çalışan ve 11 bin 832 kadın çalışan olmak üzere toplam 40 bin 924 çalışan tespit edilmiştir.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektörler	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	12.076	5.083	17.159
Toptan ve perakende ticaret	3.954	2.833	6.787
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.929	723	2.652
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2.453	152	2.606
Ulaştırma ve depolama	2.134	360	2.494
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.306	1.103	2.409
İnşaat	2.192	199	2.391
Madencilik ve taş ocaklığı	1.990	204	2.194
Eğitim	353	621	974
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	113	348	461
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	219	88	307
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	168	31	199
Diğer hizmet faaliyetleri	120	27	147
Bilgi ve iletişim	60	43	103
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	23	10	33
Gayrimenkul faaliyetleri	3	5	8
Genel Toplam	29.092	11.832	40.924

Sektörlere göre dağılımda ise; Çanakkale ilinde çalışanların en fazla olduğu sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri faaliyetleri sektörleridir. Toplam çalışanların içinde bu üç sektörde çalışanların oranı yüzde 65 düzeyindedir.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde imalat sektöründe çalışanların payı yüzde 43 seviyesindedir. Çanakkale ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet

faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 75,5 düzeyindedir.

Türkiye genelinde Eğitim ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görölmektedir.

Bu yıl ilk kez işverenlere, mevcut alışanlarında bilgi beceri eksikliği olup olmadığı soruldu. Bunun yanında mevcut çalışanları arasında engelli bir çalışanın olup olmadığı da işverenlerden elde edilen bilgiler arasındaydı.

Çanakale ilinde 140 işveren halihazırda istihdam ettiği alışanlarında bilgi beceri eksikliği olduğunu iletmiştir. Çalışanlarda en fazla eksiklik duyulan beceriler ise; Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Sorun özme ve İnisiyatif Alabilme becerileridir.

İlimizde araştırma kapsamında yer alan 493 işletmeden 168’inde engelli çalışan istihdam edilmektedir. Engelli bireylerin istihdamında aşılması gereken en büyük zorluk önyargılardır. Herkesin engelli ya da engelli adayı olduğu gerçeğini hiçbir zaman unutmamamız gerekmektedir. Bunun dışında Türkiye’de engellilere yönelik istihdam politikaları başta Anayasa olmak üzere çeşitli yasal düzenlemelerle belirlenmiş durumdadır. Anayasanın getirmiş olduğu eşitlik ilkesinin yanı sıra düzenlemelerin öngördüğü pozitif ayrımcılık esasları engellilere yönelik istihdam politikalarının temelini oluşturmaktadır.

İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde 3 engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde 4 engelli işçiyi meslek, beden ve ruhsal durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

İşKUR’un engelli vatandaşlarımıza yönelik sunmuş olduğu önemli bir hizmet de, Engelli Kendi İşini Kurma Hibe Desteği Projeleridir. Bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerle kaybetmesi nedeniyle işgücü kaybının en az yüzde 40 olduğu “Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları” ile belgelenen kişiler, üretime katkıda bulunarak öncelikle kendi geçimlerini sağlamak sonra da ilave istihdam oluşturmak amacıyla hazırlayacakları projeleriyle e-Devlet üzerinden “Engelli Kendi İşini Kurma Hibe Desteği” kapsamında başvuruda bulunabilmektedirler. Kurumumuz internet sitesinin duyurular bölümünde Başvuru Rehberi ve usul esaslar yayınlanmaktadır.

2.2. AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin taleplerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Açık işlere ilişkin bilgiler derlenerek ihtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklere ilişkin talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisi elde edilmektedir. Bu bilgiler; açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek amacıyla alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve varsa bu açık işlere ait meslek bilgisinin yanında, bu mesleklerde cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, mevcut açık işler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, işverenlerin boş pozisyonlarını doldurabilmek için iş arayanları hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 11: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı

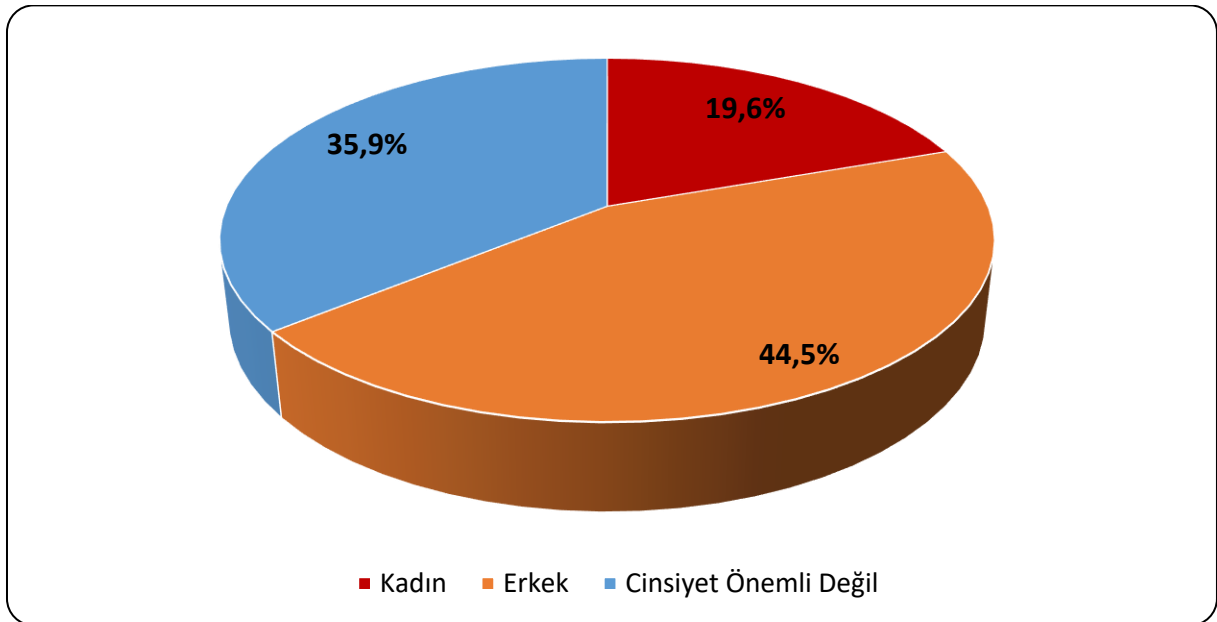
Sektörler	Açık İş	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşveren Oranı
İmalat	180	1,0%	35,4%
Toptan ve perakende ticaret	126	1,8%	31,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	76	3,0%	42,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	36	1,4%	9,1%
İnşaat	31	1,3%	11,3%
Ulaştırma ve depolama	15	0,6%	8,8%
Bilgi ve iletişim	15	12,8%	66,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	10	6,4%	16,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	1,3%	24,9%
Madencilik ve taş ocaklığı	5	0,2%	5,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	1,0%	22,2%
Genel Toplam	504	1,2%	24,6%

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 121 işletmede 504 açık iş tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Çanakkale ilinde araştırma döneminde toplam 504 kişilik açık işin 180 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin en fazla olduğu bir diğer sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması ile elde edilmektedir. Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,9 seviyesindedir. Çanakkale ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Çanakkale ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 12,8 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık işi bulunan işletmelerin oranı yüzde 24,6 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı da yüzde 24,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi

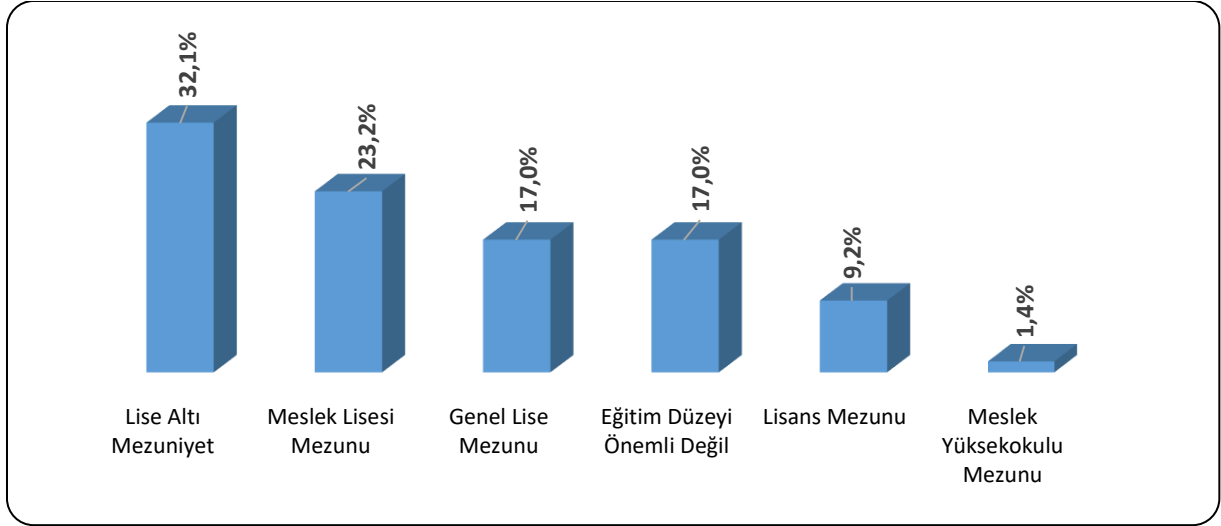

Şekil 15 üzerinde Çanakkale ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Çanakkale ilinde işverenlerin cinsiyetin önemli olmadığını belirttikleri açık işlerin oranı yüzde 35,9 iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 65,1 olarak gerçekleşmiştir. Mevcut açık işler için kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 6 iken; Çanakkale ilinde yüzde 19,6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde açık işlerin yüzde 28,9’unda işverenler açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Çanakkale ilinde ise mevcut açık işlerin içinde erkek tercih edilen açık işlerin oranı yüzde 44,5 seviyesindedir. Türkiye geneline göre açık işlerde cinsiyet önemli değil seçeneği yerine kadın veya erkek istihdam etme tercihinin Çanakkale ilinde öne çıktığı gözlenmiştir.

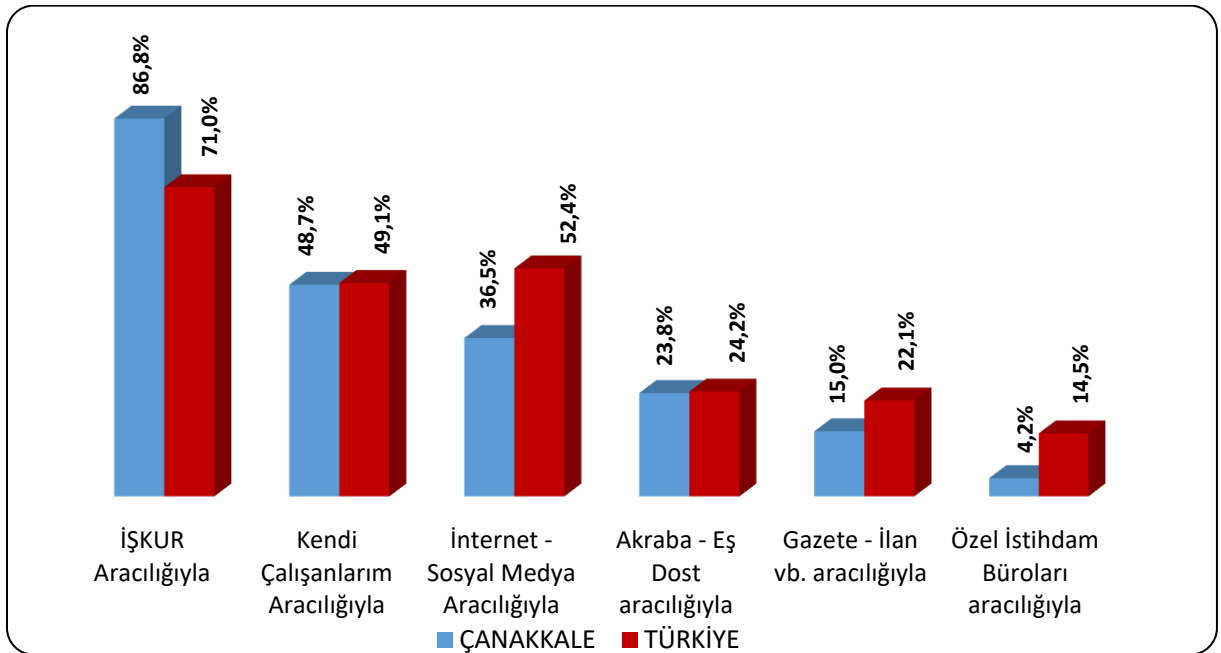
Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların oranı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Çanakkale ilindeki açık işler incelendiğinde, asgari düzeyde “Lise Altı Mezuniyet ” olarak talep edilen açık işlerin oranı yüzde 32,1 düzeyindedir. “Meslek Lisesi Mezunu” şeklinde talep edilen açık işlerin payı ise yüzde 23,2 seviyesindedir.

Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu, özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek ve iş arayanla doğru işi en etkin biçimde eşleştirmek Kurumumuz görevlerinden biridir.

Şekil 17 üzerinde Çanakkale ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin içinde İŞKUR aracılığıyla arananların oranı yüzde 86,8 seviyesindedir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 71 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla Çanakkale ili için açık işlerde arama kanalı olarak İŞKUR'un tercih edilme oranı Türkiye ortalamasının üstünde yer almaktadır. Çanakkale ilinde ikinci sırada yüzde 48,7 ile “Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla” açık işler aranmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 36,5 ile “İnternet - Sosyal Medya Aracılığıyla” mevcut açık işler aranmaktadır.

Tablo 12: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Öncelik Sırası
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2
İletişim ve İfade Yeteneği	3
Takım Çalışması	4
İş Tecrübesi	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6
Analitik Düşünebilme	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	8
Bilgisayar Kullanımı	9
Yabancı Dil	10

Çanakkale ilinde açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi ilk sırada yer almaktadır. Bu beceriyi sırasıyla Yeterli Mesleki / Teknik Bilgi ve Tecrübe ve İletişim ve İfade Yeteneği becerileri takip etmektedir.

Tablo 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları

Meslekler	Açık İş
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	160
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	103
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	98
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	56
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	28
TEKNİSYENLER, TEKNİKLERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	25
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	16
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	14
YÖNETİCİLER	4

Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanaatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 31,7 seviyesindedir. İkinci ve üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları

Meslekler	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	22,2%	31,0%	51,3%	81,0%	33,5%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	24,5%	14,7%	12,7%	98,0%	58,8%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	22,7%	5,2%	35,1%	88,7%	59,8%	2,1%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	10,9%	10,9%	25,5%	98,2%	38,2%	9,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	24,0%	0,0%	44,0%	92,0%	60,0%	28,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	14,3%	0,0%	53,6%	57,1%	53,6%	25,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	31,3%	93,8%	62,5%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	35,7%	0,0%	35,7%	78,6%	64,3%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	50,0%	0,0%

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Çanakkale ilinde arama kanalları içerisinde İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Teknisyenler-Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Hizmet ve Satış Elemanları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük bölümü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 15: Açık İşi En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası

Meslekler	Analitik Düşünebilme	Bilgisayar Kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Tecrübesi	Sorun Çözme ve İniyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	7		8	6	1	3	4	2		5
Beden İşçisi (Genel)			1		2	4				3
Paketleme İşçisi	5		1			4	6	3		2
Paketleme İşçisi (Gıda)			3			1				2
Hamal/Elle Taşıma			1							
Elektrikçi (Genel)						3	1	2		4
Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya)			2			3				1
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi			1							
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı			3			4		2		1
İş Makineleri Operatörü			2			3				1

Tablo 15 üzerinde Çanakkale ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği talep edilen beceri sıralamasında ilk sırada yer alırken; Beden İşçisi (Genel) ve Paketleme İşçisi mesleklerinde ise Fiziki Bedensel Yeterlilik becerisi ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 16: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya)	Beden İşçisi (Genel)	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi
Paketleme İşçisi (Gıda)	Elektrikçi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Süthane İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Aşçı Yardımcısı	Beden İşçisi (Genel)
Kasiyer	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya)
Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi	Mobilya Döşeme İşçisi	Elektrikçi (Genel)
Sağım İşçisi (Makine İle)	İş Makineleri Operatörü	Yazılım Geliştiricisi	Paketleme İşçisi
Balık Temizleme İşçisi	Hamal/Elle Taşıma	Şekerleme İmal İşçisi (Elle)	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Terzi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	İş Makineleri Operatörü
Perde İmal İşçisi	Reyon Görevlisi	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Paketleme İşçisi (Gıda)
Ön Muhasebeci	Mekanik Bakım Onarımcısı	Fast Food Hazırlayıcısı-Hamburger, Tost, Sandviç Vb.	Hamal/Elle Taşıma

Çanakkale ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan meslek ise Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi mesleğidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu meslek Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya); cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise en çok aranan meslek Beden İşçisi (Genel) mesleğidir.

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bu mesleklerde eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çanakkale ili işgücü piyasasının talep kısmında yaşanan darboğazları daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin temin etmekte güçlük çektiği meslekler, eleman sayıları ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin etmekte zorlandığı gibi veriler ile önemli bilgi elde edilmektedir. Bu bölümde ele alınacak bilgiler, İlin istihdam politikasına da yön verecektir. Bu kapsamda temininde güçlük çekilen meslekler, sektör ve meslek grupları bazında detaylıca incelenecektir.

Araştırma kapsamında Türkiye genelinde 19.286 işletmenin (20+ istihdamlı) çeşitli mesleklerde eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde ise 20+ istihdamlı 108 işletme son bir yıl içerisinde temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,4'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken, Çanakkale ilinde ise bu oran yüzde 21,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

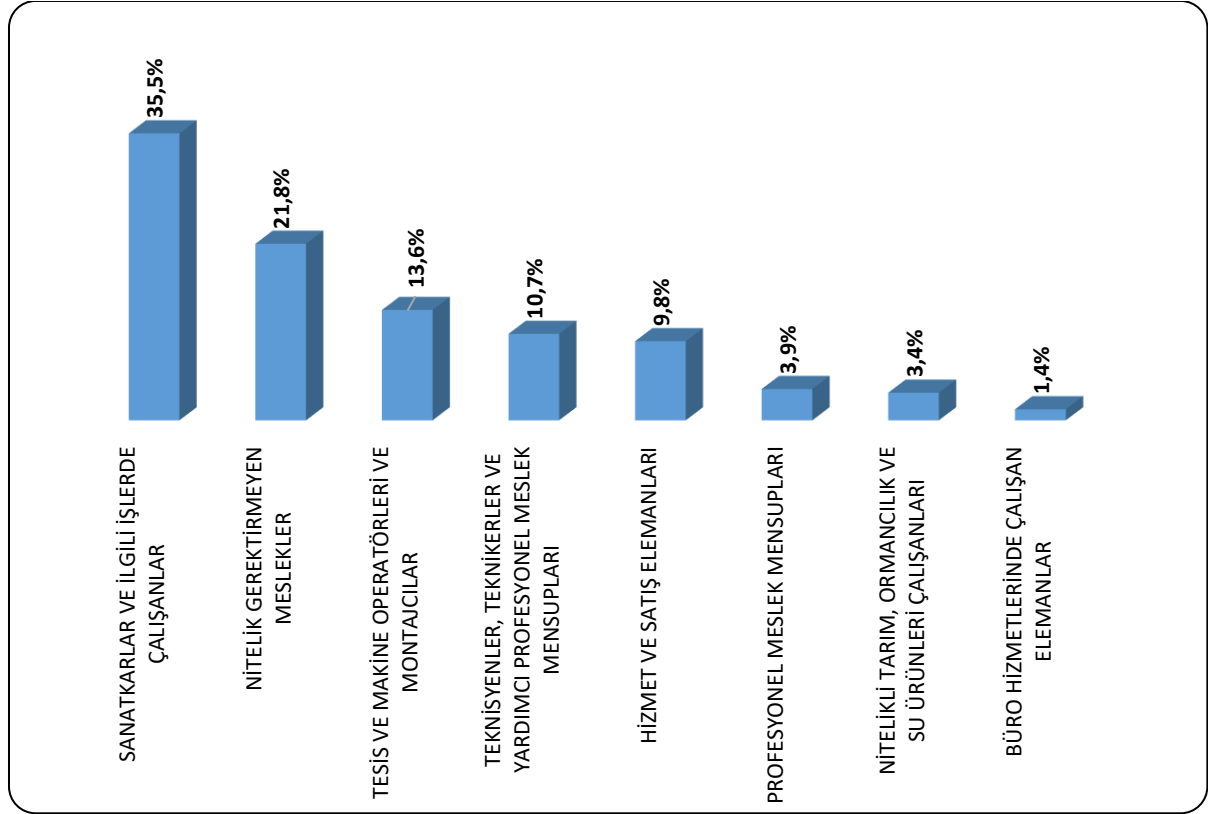
Tablo 17: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	201
Toptan ve perakende ticaret	117
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	44
Diğer hizmet faaliyetleri	25
İnşaat	23
Madencilik ve taş ocaklığı	20
Ulaştırma ve depolama	5
Eğitim	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
Genel Toplam	444

Çanakkale ilinde 444 kişilik işgücü için eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen elemanların içinde imalat

sektörünün payı yüzde 45,2 seviyesindedir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri de ilk sıralarda yer alan ve eleman temininde güçlü çeken diğer sektörlerdir.

Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre eleman temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde 158 kişi ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ön plana çıktığı görülmektedir. Bu meslek grubunun toplam TGÇM içindeki payı yüzde 35,5 seviyesindedir.

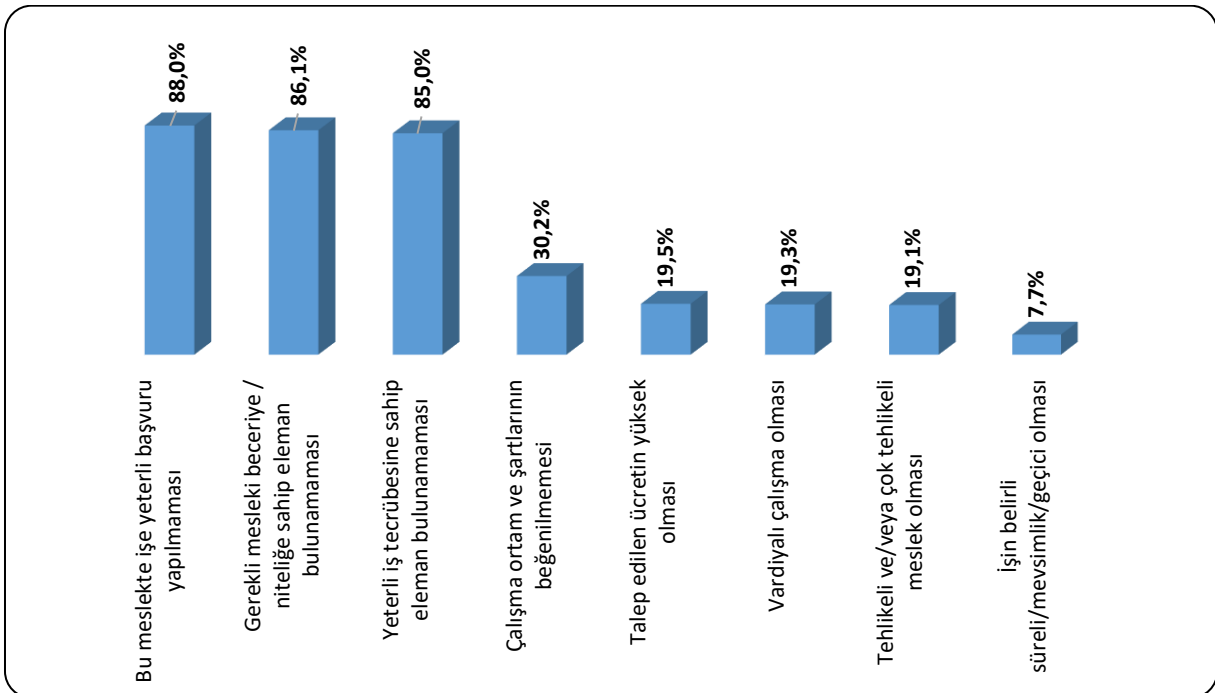
Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 31,3 seviyesindedir.

Tablo 18: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
Balık Temizleme İşçisi	30
Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya)	30
Konfeksiyon İşçisi	30
Paketleme İşçisi (Gıda)	29
Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı	27
Hamal/Elle Taşıma	20
Plastik Mamuller İmal İşçisi	20
Garson (Servis Elemanı)	19
Beden İşçisi (Genel)	15
Elektrikçi (Genel)	13

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk 3 sırada 30 kişi ile Balık Temizleme İşçisi, Çoklu Delik Makinesi Operatörü (Ahşap-Mobilya) ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 29 kişi ile Paketleme İşçisi (Gıda) ve 27 kişi ile Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı meslekleri gelmektedir.

Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte Yeterli Başvuru Yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerini ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için talep edilen beceri ve tecrübeye sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. Her ay düzenli olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilen İktisadi Yönelim Anketleriyle imalat sanayiinde yer alan firmalardan gelecek 3 aylık döneme ilişkin istihdam beklentileri derlenmektedir. TCMB'nin bu kapsamda her ay yayınladığı istatistikler ise yalnızca imalat sektörü ve ülke geneline ilişkin bilgi vermektedir. İşgücü Piyasası Araştırmaları ise işverenlere bir yıl sonrası için öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimlerini belirlenmektedir. Ayrıca istihdam özelinde, teknolojik değişim ve dönüşümün işverenlerin bulundukları sektöre gelecek 10 yılda nasıl etki edeceği de İPA ile işverenlere sorulmaktadır. İPA verilerinden elde edilen bilgilerle 17 sektör için Türkiye geneli ve il düzeyinde raporlar düzenli olarak her yıl yayınlanmaktadır.

2.4.1. Net İstihdam Değişimi

Bu bölümde Çanakkale ilinde 2022 Yılı araştırma dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “27 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18'i çeşitli mesleklerde net istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde net istihdamın artacağını düşünen işletmelerin oranı 16,2 seviyesindedir. Öte yandan bazı meslekler için net istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,7 ve Çanakkale ilinde ise yüzde 1,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Diğer hizmet faaliyetleri	26	17,9%
Bilgi ve iletişim	14	13,7%
İmalat	763	4,4%
Toptan ve perakende ticaret	231	3,4%
İnşaat	74	3,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32	1,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	1,1%
Ulaştırma ve depolama	25	1,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	13	0,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-31	-1,2%
Genel Toplam	1.153	2,8%

*Net istihdam değişim oranı (NİDO), net istihdam değişiminin (net istihdam artışı-net istihdam azalışı) mevcut istihdama bölünmesiyle bulunmaktadır. Bu oran ise mevcut istihdama oranla ne kadar istihdam değişiminin beklendiğini göstermektedir.

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde bir yıl sonrası için (27 Mayıs 2023) istihdamın yüzde 2,7 artacağı beklenmektedir. Çanakkale ilinde ise bu oran yüzde 2,8 ile ülke genelinin kısmen üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam artışı 763 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı yüzde 17,9 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	449
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	333
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	193
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	80
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	30
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	28
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	18
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	17
YÖNETİCİLER	4
Genel Toplam	1.153

Çanakkale ilinde önümüzdeki bir yıl içerisinde en fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 449 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur. 27 Mayıs 2023 tarihine kadar en düşük istihdam artışı beklenen meslek grubu ise Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 21: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Seramik İmal İşçisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Madenci (Genel)
Ahşap Montaj Elemanı	Diğer Hizmetçiler Ve İlgili Hizmet İşçileri
İnşaat İşçisi	Temizlik Görevlisi
Paketleme İşçisi (Gıda)	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	Diğer Elektrik Tesisatçıları
Mobilya Döşeme İşçisi	Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı
Paketleme İşçisi	Muhasebe Yardımcı Elemanı
Engelli Bakıcısı	Ambar/Depo Görevlisi
Makine Teknikeri	Jeoloji Mühendisi

Çanakkale ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Seramik İmal İşçisi, Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi ve Ahşap Montaj Elemanı meslekleridir. Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) mesleği ise en fazla net istihdam azalışı beklenen meslek olarak belirtilmiştir.

2.4.2. Teknolojik Dönüşümün İstihdama Etkisi

İPA kapsamında yer alan işverenlere, “gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik gelişme ya da dönüşümün sektörünüzdeki istihdama yansımaları nasıl olacaktır?” sorusu yöneltilmiştir.

Tablo 22: İşverenlerin Teknolojik Dönüşüm Sonucu İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	25,7%	0,0%	17,7%	56,6%
Toptan ve perakende ticaret	22,0%	0,0%	23,9%	54,1%
İnşaat	11,3%	2,8%	14,1%	71,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10,5%	1,8%	24,6%	63,1%
Ulaştırma ve depolama	8,8%	0,0%	26,5%	64,7%
Madencilik ve taş ocaklığı	15,8%	5,2%	21,1%	57,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	16,6%	0,0%	33,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,0%	9,1%	6,1%	81,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	24,9%	62,6%
Bilgi ve iletişim	33,3%	33,3%	0,0%	33,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	74,9%	25,1%
Eğitim	0,0%	0,0%	41,7%	58,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	55,6%	44,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	49,9%	50,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	16,2%	1,8%	21,5%	60,5%

Sektörlere göre işgücü piyasalarında yaşanan teknolojik dönüşümün istihdama sektörel yansıması incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranının en yüksek olduğu sektör Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en fazla olan sektör ise Bilgi ve İletişim sektörüdür.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2022 yılı Nisan-Mayıs aylarında saha çalışması gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında, ilimizde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ile istihdamın korunması ve artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sunması amacıyla Çanakkale İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır. Ayrıca araştırma kapsamında yer alan işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda mevcut çalışanlar için beceri eksiklikleri, işverenin son bir yıl içinde eleman temin etmekte güçlük çektiği meslekler ve nedenleri tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda hazırlanan raporun işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İşgücü piyasasının aktörleri, emeğini arz eden çalışma istek ve arzusundaki kişiler ile emeği talep eden işverenlerdir. TÜİK tarafından her ay yayınlanan ve Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin sonuçları içeren istatistikler, işgücü piyasasının arz yönüne ilişkin temel bilgi kaynağı kabul edilmektedir. TÜİK 2013 yılından günümüze il düzeyinde işgücü verisi yayınlamamaktadır. 2014 itibariyle TÜİK'in yayınladığı işgücü istatistikleri içinde yalnızca yıllık bazda bölgesel veriler yer almaktadır. 2021 yılı TÜİK verilerine göre TR22 (Çanakkale, Balıkesir) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 7,9 düzeyindedir. 2023 yılından itibaren yıllık istatistiklerin il düzeyinde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Çanakkale ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan kişilerin önemli bir bölümü vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip kişilerdir. İlimizde mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı ile birlikte bazı sektörlerde kalifiye eleman temininde de sıkıntı yaşanmaktadır. Bir çok işveren, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanabilmesi için İŞKUR'un aktif işgücü programlarının önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan eleman temininde güçlük çekilen mesleklere göre yapılacak çalışmalarla kurs ve programların planlanması istihdamın arttırılmasına yardımcı olacaktır.

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre araştırma kapsamında yer alan işletmelerdeki toplam çalışanların içinde erkeklerin payı yüzde 71,1 iken kadınların payı ise yüzde 28,9 olarak tespit edilmiştir. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör imalat sektörüdür. Kadın istihdamındaki yoğunluk sektörler arasında farklılık

göstermektedir. Çanakkale ilinde kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Ülkemizde kadın çalışan oranının diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olduğu sektörler Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Bu sektörlerde belirli bir eğitim düzeyinin üzerinde eğitime sahip kadınların istihdam edilme şansı daha yüksektir.

Ülkemizde kadınların işgücüne katılım oranı OECD ve AB ülkeleri ile kıyaslandığında düşük seviyededir. Kadınların işgücüne katılımının artması, kadınlara yalnızca ekonomik bağımsızlık kazandırmamakta, aynı zamanda sosyal hayatta daha etkin olmalarını sağlamaktadır. Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadın istihdamı teşvik edilmelidir. İş ve aile yaşamı dengesinin sağlanmasına yönelik gerekli düzenlemeler öncelikli olarak hayata geçirilmelidir. Kadınların eğitim seviyesinin artırılması, düşük eğitim seviyesine sahip kadınların mesleki eğitim kurslarından yararlandırılması, kadın istihdamına yönelik teşviklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Kadın girişimcilere ait işyerlerinde kadın istihdamının diğer işletmelere kıyasla daha fazla olduğu gözlenmektedir. Bu nedenle kadın girişimciliğini teşvik etmek önem arz etmektedir.

Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın iş arayanların kayda değer kısmı nitelik gerektirmeyen mesleklerde iş aramaktadır. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde gelişim göstermelerine bağlıdır.

2022 yılı Ocak-Eylül döneminde Çanakkale ilinde aktif işgücü piyasası programları kapsamında 312 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurs ve programlardan toplam 1.286 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve programların yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların istihdam edilebilirliklerinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un emek piyasalarındaki etkin rolü oldukça önemlidir. Aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak yeni bir meslek kazanmaları veya varolan mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanmaktadır.

Çanakkale ilinde 20 ve üzeri istihdama sahip işletmeler içerisinde istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırmasının uygulandığı Nisan-Mayıs döneminde 121 işletmede 504 açık iş tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli

bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 504 kişilik açık işin 180 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin nispeten yüksek olduğu diğer bir sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık iş bulunan işletme oranı yüzde 24,6 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı da yine yüzde 24,6 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işletmelerin içinde; aradıkları elemanlar için talep edilen asgari eğitim düzeyine “Lise Altı Mezuniyet” cevabı veren işletmelerin oranı Çanakkale ilinde yüzde 32,1 seviyesindedir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri incelendiğinde, İşverenlerin istedikleri elemanları bulmakta yaşadıkları zorlukların en fazla “Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması” nedeninden kaynaklandığı görülmektedir. Ülke genelinde son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının veya Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında yer alan işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen “İşletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 18’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde istihdamın artacağını düşünen işverenlerin oranı yüzde 16,2 seviyesindedir. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,7 iken Çanakkale ilinde yüzde 1,8 olarak gerçekleşmiştir.

Pandemi, Ukrayna-Rusya savaşı, enerji ve gıda fiyatlarında yaşanan artışlar, ekonomilerde yaşanan arz talep dengesizliği ve enflasyonist baskılarla birlikte olağanüstü bir süreçten geçtiğimiz bu dönemde sosyo-ekonomik kırılganlığın dünya genelinde arttığı gözlenmektedir. Pandemi döneminde yaşanan gelişmeler, dijitalleşme ve son yıllarda hızla gelişen teknoloji, üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler oldukça hızlı değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi, etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitim ön plana çıkmaktadır.

Günümüzde istihdamın önemli bir aracı olarak görülen esnek çalışmanın yaygınlaşması, güvenceli esneklik kavramının daha fazla gündemde yer almasını sağlamaktadır. Aktif ve pasif işgücü piyasası politikalarıyla, güvence-esneklik dengesi de gözetilmelidir. Yaşam maliyetlerinin sürekli olarak yükseldiği bir dünyada, istihdamın ve gelirin sürdürülebilirliği için esnek çalışma modellerinin de güvenceli hale getirilmesine yönelik dönüşüm zaruridir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

Sosyal Güvenlik Kurumu. (2022, 10 28). *Aylık Sigortalı İstatistikleri (Temmuz 2022)*. SGK Web Sitesi: <https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Aylık/42919466-593f-4600-937d-1f95c9e252e6/> adresinden alındı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası. (2022, 10 28). *İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi (Ekim 2022)*. TCMB: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/cb9c6ed8-d70b-4199-a7d8-0fd8067f4579/IYA-Rapor.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-cb9c6ed8-d70b-4199-a7d8-0fd8067f4579-ogdYfbO> adresinden alındı

Türkiye İstatistik Kurumu. (2022, 10 28). *2021 Yılı İşgücü İstatistikleri*. TÜİK: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=isgucu-istatistikleri-2021-45645&dil=1> adresinden alındı

Türkiye İş Kurumu. (2012-2022). İl Düzeyinde İstatistikler. *İdari Kayıtlar*. Türkiye: İŞKUR.

Türkiye İş Kurumu. (2022, Nisan-Mayıs). 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Verileri. Türkiye: İŞKUR.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO). (2022, 10 27). *Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm Eğilimler 2022*. ILO: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_834656.pdf adresinden alındı

EK: 2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörel bazda ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1. Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. İlgili Kanun uyarınca şahsınıza ait bu bilgiler idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistiki maksadı dışında kullanılamaz.

2-Türkiye İş Kurumu Kanunu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içerisinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 8.030TL (sekizbinotuzlira) İdari Para Cezası verilir.

3-İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe yetkilileri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No : .....

İşyerinin Yasal Unvanı : .....

İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
a) İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
b) İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
c) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
d) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
e) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapılıyor mu?		
f) Engelli istihdam ediyor musunuz?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz. Hayır ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ( )

Hayır ( )

2) Yatırımla İlgili Bilgiler

Yatırımın Türünü Belirtiniz.

- İlave Yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralınması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( ) .....

3) İşyerinizde toplam kaç çalışanınız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

4) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve beceriler var mıdır?

Evet ( ) (5.soruya geçiniz.)

Hayır ( ) (6. soruya geçiniz.)

5) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve becerileri belirtiniz.

[illegible]

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır)

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. Soruya geçiniz.

Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1, EN FAZLA 3 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (27 MAYIS 2023 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

[illegible]

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 9.1. Soruya geçiniz.

Hayır ( ) 10.Soruya geçiniz.

9.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM IV – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

- 10) Gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik değişim ya da dönüşümlerin sektörünüzdeki istihdama yansımaları nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

- 11) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

- 12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

- 13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini	( )
İşbaşı Eğitim Programları	( )
Nakdi Ücret Desteği	( )
Mesleki Eğitim Kursu	( )
Kısa Çalışma Ödeneği	( )
Danışmanlık ve Yönlendirme	( )
Teşvikler	( )

- 14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İŞKUR İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
İŞKUR'da aradığım nitelikte eleman bulamadım. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
Diğer (Belirtiniz).....

15) İşyerinizde uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam ediyor musunuz?

Evet ( ) 16. Soruya geçiniz.

Hayır ( ) 17. Soruya geçiniz.

16) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam etme sebebiniz nedir?

- a) Yabancı dil bilgisine sahip olması
- b) İşletmenin hedef kitlesiyle aynı uyruktan olması
- c) Teşvikler
- d) Yeterli mesleki bilgiye sahip olması
- e) İşgücü maliyetinin daha düşük olması
- f) Yeterli başvuru olmaması
- g) Diğer....(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

17) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam **etmeme** sebebiniz nedir?

- a) Yabancı işçi çalıştırma prosedürleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmama
- b) Çalışma izni harcının yüksek olması
- c) Kültürel uyumsuzluk
- d) Yeterli Türkçe bilgisine sahip olmama
- e) Yeterli mesleki bilgiye sahip olmama
- f) Yeterli başvuru olmaması
- g) Diğer.....(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.